

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

**na Wydziale Nauk o Wychowaniu
Uniwersytetu Łódzkiego
dokonanej w dniach 30 listopada – 2 grudnia 2015 r.**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Muchacka, członek PKA

członkowie:

1. **dr hab. Krzysztof Szewior**, członek PKA, ekspert PKA ds. jakości kształcenia
2. **prof. dr hab. Stefania Walasek**, ekspert PKA nr 1 - badania naukowe, polityka kadrowa, potencjał kadrowy
3. **dr hab. Iwona Czaja-Chudyba**, ekspert PKA nr 2 - studia podyplomowe, baza dydaktyczna, współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym
4. **dr hab. Maria Kardis**, ekspert PKA ds. internacjonalizacji
5. **mgr Karolina Martyniak**, ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
6. **mgr Jerzy Springer**, ekspert pracodawca
7. **Ludwika Nowak**, ekspert student

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy (z własnej inicjatywy) przeprowadziła ocenę instytucjonalną na Wydziale Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego. Bieżąca ocena instytucjonalna poprzedzona była oceną jakości kształcenia dokonaną na kierunkach: „pedagogika” oraz „psychologia” na podstawie przepisów obowiązujących do 30.09.2011 r.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny PKA. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie: przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny, a także przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, wizytacji zaplecza naukowo-dydaktycznego, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału oraz pozostałymi interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY INSTYTUCJONALNEJ

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Zgodność działania jednostki z misją i strategią rozwoju uczelni		+			
2. Funkcjonowanie i doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia		+			
3. Efektywność polityki kadrowej realizowanej w jednostce		+			
4. Zapewnienie rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej ¹ zgodnie ze strategią rozwoju jednostki		+			
5. Współdziałanie z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi		+			
6. Funkcjonowanie systemu wsparcia studentów i doktorantów		+			
7. Jakość kształcenia na studiach doktoranckich	Odstąpiono od oceny				
8. Jakość kształcenia na studiach podyplomowych		+			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Tabela nr 1

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, tytuł i stopień naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz tytuł i stopień w zakresie sztuki.

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Zgodność działania jednostki z misją i strategią rozwoju uczelni
Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1 Jednostka rozpoznaje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym oraz w otoczeniu społecznym i wykorzystuje tę wiedzę do określenia strategii rozwoju, wyznaczenia priorytetów i celów szczegółowych. W realizacji tychże zadań punktem wyjścia jest zintegrowany proces kształcenia akademickiego wzbogacany i zabezpieczany wybranymi procedurami z katalogu podejścia do zarządzania poprzez jakość. Należy stwierdzić wysoką świadomość i odpowiedzialność Wydziału oraz nauczycieli akademickich za zapewnianie jak najlepszych standardów kształcenia akademickiego. W ten sposób identyfikuje się i ucieleśnia politykę jakości kształcenia. Wyznaczone jej cele mieszczą się w dokumentach ramowych, a także wynikają z bieżących potrzeb. Uprawnienia Wydziału na polu zapewnienia jakości kształcenia sprowadzają się w zasadzie do realizacji ogólnych wytycznych, przyjętych standardów i pracy na zestandaryzowanych dokumentach. Okazuje się to nie zawsze dobrym rozwiązaniem, szczególnie gdy może nieść ze sobą ryzyko schematyzmu, czy wadliwości. Ograniczać to może Wydział w możliwości wypracowania własnej specyfiki działań (i ich standardów) oraz lepszego zintegrowania z tradycją bazującą na kulturze akademickiej i na etosie zawodowym. Wydział doskonali metody i narzędzia diagnostyczne, a także sam WSZJK. Relacje z otoczeniem i środowiskiem akademickim są właściwe. Widać progres w realizacji zadań zarówno na poziomie raportowania oraz zastanęgo stanu rzeczy. Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1 1. Poprawa postawy prawnej funkcjonowania WSZJK w odniesieniu do przepisów wewnętrznych. Zmodyfikowanie dokumentu ramowego WSZJK w kierunku bardziej precyzyjnej kategoryzacji procedur, metod, narzędzi wykorzystywanych w zarządzaniu poprzez jakość. 1.1 Jednostka rozpoznaje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym oraz w otoczeniu społeczno-gospodarczym i wykorzystuje tę wiedzę do określenia w strategii rozwoju celów i wyznaczenia priorytetów.

1. Opis stanu faktycznego

Głównym dokumentem określającym kierunki współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest Strategia rozwoju Uniwersytetu Łódzkiego na lata 2010-2015 oraz Strategia Wydziału Nauk o Wychowaniu na lata 2013-2016. W cytowanych dokumentach w ogólnie sformułowanych celach (w strategii WNoW cel strategiczny 5 *Intensyfikacja współpracy z otoczeniem społecznym*) określa się charakter deklarowanych zmian. Kluczowym elementem jest funkcjonowanie Wydziałowej Rady Pracodawców która powstała 30 marca 2011 r. w ramach scentralizowanego projektu „Uniwersytet dla pracodawców” Podstawowym celem współpracy między WNoW a WRP jest stworzenie platformy porozumienia w zakresie dostosowania jakości dorobku naukowego do potrzeb interesariuszy zewnętrznych. Środowisko akademickie, w porozumieniu z sektorem odpowiadającym swoją działalnością profilowi kształcenia, dzięki posiadanym zasobom, realizuje działania, których wyniki wpływają na przyjęte programy i efekty kształcenia. Ciekawym komponentem dynamizującym proces wiązania przyjętej koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społecznego jest współpraca z absolwentami dzięki prowadzeniu bazy danych (zeszyt, e-zeszyt) realizowana przez Katedrę Badań Edukacyjnych, Katedrę Edukacji Artystycznej, Pracownię Pedagogiki Specjalnej, Zakład Andragogiki i Gerontologii Społecznej. Współpracę z pracodawcami dla specjalności koordynują przedstawiciele środowiska naukowo-dydaktycznego, zgodnie z przyjętym harmonogramem przypadającym na rok akademicki. Taką formę wzajemnych kontaktów akceptują pracodawcy podkreślając równocześnie dużą łatwość współpracy szczególnie pod kątem weryfikacji efektów kształcenia. Szczególnie przydatne są informacje o przeprowadzonych hospitacjach w instytucjach pracodawcy realizowanych w ramach nadzoru nad praktykami studenckimi. Przykłady współpracy z pracodawcami obejmują sprawozdania roczne poszczególnych jednostek edukacyjnych. Przyjęta koncepcja Jednostki jest w pełni wystarczająca pod kątem rozpoznawania roli i pozycji Wydziału na rynku pracy.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1: W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka rozpoznaje swoją pozycję w otoczeniu firm, które swoją działalność prowadzą w oparciu o wysoko wykwalifikowaną kadrę w profilach zbieżnych z kształceniem na Wydziale. Współpraca z partnerami zewnętrznymi daje wymierne wyniki obu stronom w postaci aktualnej wizji rozwoju celów i wyznaczaniu priorytetów.

1.2 Jednostka określiła i realizuje politykę jakości kształcenia, zgodną z misją i strategią rozwoju uczelni, sprzyjającą doskonaleniu procesu kształcenia na wszystkich kierunkach studiów, poziomach, profilach i formach realizowanego kształcenia. *

1. Opis stanu faktycznego

Podstawowym zadaniem Wydziału, zgodnie z przepisami prawa, przyjętymi celami

oraz obowiązkiem wynikającym z zadań szkoły wyższej jest nauczanie na poziomie akademickim. Prowadzone kierunki studiów: pedagogika oraz psychologia zawierają się w nazwie i tożsamości Wydziału.

Wydział „chce być postrzegany jako nowoczesna instytucja naukowo-dydaktyczna, realizująca ambitne programy badawcze, jako oferująca studia na najwyższym poziomie, odpowiadająca na potrzeby otoczenia społecznego”. Z Kolei Misja sprowadza się do rozwoju „wiedzy w dyscyplinie pedagogika i psychologia poprzez prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie we współpracy z innymi ośrodkami akademickimi w kraju i za granicą, a także instytucjami sektora społecznego, zwłaszcza edukacyjnego”.

Polityka jakości jest zgodna, a także należycie zsynchronizowana z dokumentami i działaniami ogólnouniversyteckimi. Pod tym względem sprzyja ona doskonaleniu procesu nauczania i prowadzeniu studiów. Wynika ona z celów strategicznych i działań operacyjnych. Wydział celami strategicznymi uczynił:

1. dążenie do poprawienia pozycji naukowej Wydziału...;
2. dążenie do utrzymywania wysokiego poziomu działalności dydaktycznej...;
3. wzrost poziomu umiędzynarodowienia badań naukowych i dydaktyki;
4. dbanie o optymalne zarządzanie, ukierunkowane na wzrost aktywności poszczególnych jednostek organizacyjnych i pracowników...;
5. intensyfikacja współpracy z otoczeniem społecznym.

Do celów strategicznych przyporządkowano cele operacyjne. Nie odnoszą się one wprost do jakości kształcenia, a jedynie pośrednio. Cele operacyjne i działania prowadzące do osiągnięcia wytyczonych celów strategicznych odnoszą się do: poprawienia pozycji naukowej Wydziału; do publikowania dla poprawy oceny parametrycznej; pozyskiwania grantów badawczych, stypendiów i staży naukowych, zwiększania liczby cytowań oraz wskaźników bibliometrycznych; do zwiększenia liczby organizowanych konferencji naukowych, rozszerzenia uprawnień Wydziału; utrzymywania wysokiego poziomu działalności dydaktycznej; inicjowania i wspierania działalności badawczej studentów; do działań skierowanych na podnoszenie jakości kształcenia, wprowadzania innowacyjnych metod kształcenia, zwiększenia otwartych zasobów edukacyjnych, wzrostu poziomu umiędzynarodowienia badań naukowych i dydaktyki, podejmowania wspólnych przedsięwzięć z partnerami zagranicznymi; zwiększenia liczby publikacji w językach obcych, promocji wyjazdów zagranicznych i poprawy kompetencji językowych studentów, do poprawy zarządzania poprzez zmiany organizacyjne i polityki szczegółowe, w tym finansową, rozbudowę relacji zewnętrznych.

Za realizację Strategii Wydziału odpowiada Dziekan wraz z Kolegium dziekańskim oraz kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału.

Z uwagi na charakter ujęcia celów strategicznych i operacyjnych można uznać, a potwierdza to także praktyka, że obejmują one wszystkie poziomy i profile kształcenia akademickiego.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.2: W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka określiła politykę jakości kształcenia zgodnie z misją i strategią rozwoju

Uczelni. Wydział identyfikuje jakość kształcenia w sposób właściwy i podejmuje stosownie do tego działania na poziomie strategicznym. Podejście Wydziału odczytuje się jako taką optykę, w której jakość kształcenia jest finalnym efektem szeregu działań uznanych za ważne i zasadne w środowisku akademickim, a nie punktem wyjścia dla działań typu zarządzanie poprzez jakość.
1.3 Jednostka monitoruje realizację strategii, mając na względzie efektywne wykorzystanie potencjału naukowego, dydaktycznego i materialnego w celu pomnażania osiągnięć w zakresie określonych celów strategicznych.
1. Opis stanu faktycznego Działania mieszczące się w zakresie polityki jakości przejawiają się w szeregu inicjatyw kreujących nowe oferty specjalności i oferty studiów podyplomowych. Monitoring realizacji strategii prowadzony jest przez kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału i wiąże się z oceną pracowników, którą przeprowadzają kierownicy jednostek dwa razy w roku a następnie przedkładają dziekanowi informacje o ich bieżącej działalności naukowej. Kierownicy jednostek informują o jakości pracy dydaktycznej w sprawozdaniach, które są przedmiotem analizy Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, formułują rekomendacje dotyczące przyszłości. Sprawozdania są również przedmiotem analizy Kolegium Dziekańskiego, a także przedmiotem dyskusji ze wszystkimi kierownikami jednostek organizacyjnych Wydziału. W 2014 roku na mocy zarządzenia Rektora przeprowadzona została ocena jakości pracy naukowej w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Wydziału. Współpraca z otoczeniem monitorowana jest w jednostkach oraz na forum spotkań Wydziałowej Rady Pracodawców. 2. Ocena spełnienia kryterium 1.3: <u>W PEŁNI</u> 3. Uzasadnienie oceny W ocenianej Jednostce sprawnie funkcjonuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która systematycznie analizuje sprawozdania kierowników poszczególnych jednostek Wydziału, dotyczące realizacji wszystkich obszarów strategii.
1.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w dziedzinach nauki związanych z kierunkami studiów o profilu ogólnoakademickim oraz/lub w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, w których prowadzone są studia doktoranckie, a także uwzględnia wyniki tych badań w procesie kształcenia na wszystkich realizowanych poziomach studiów. *
1. Opis stanu faktycznego Wydział prowadzi badania naukowe w obszarach związanych z oferowanymi kierunkami studiów o profilu ogólnoakademickim – pedagogika i psychologia. Badania realizowane są w poszczególnych jednostkach Wydziału i są wspierane finansowo przez Uczelnię. Badania realizowane w poszczególnych jednostkach Wydziału finansowane są ze środków na badania statutowe i środków uzyskanych na projekty badawcze i granty. Środki statutowe przyznawane są na publikację książek,

konferencje i podróże naukowe. O sfinansowanie własnych badań mogą ubiegać się wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni. Ponadto funkcjonują w ramach dotacji celowej granty dziekańskie dla pracowników do 35 roku życia, dla których przewidziano procedurę konkursową oraz granty na badania naukowe, które nie obejmują finansowania konferencji i podróży naukowych. Prowadzone badania naukowe mają na celu pogłębienie wiedzy oraz budowania więzi ze światem nauki i środowiskiem społecznym, przede wszystkim lokalnym. Ważnym jest również fakt realizacji przez Wydział przewodów doktorskich w zakresie pedagogiki. Pracownicy Wydziału współpracują z wieloma ośrodkami naukowymi zarówno w Polsce jak i za granicą. Pozwala to na działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz powiększania dorobku naukowego. Pracownicy uczestniczą również w konferencjach – ogólnopolskich i zagranicznych oraz biorą udział w wymianie międzynarodowej. W latach 2012-2014 pracownicy opublikowali w sumie 885 prac w tym: 492 monografie naukowe oraz rozdziały w pracach zbiorowych oraz 245 artykułów w czasopiśmie naukowych. W latach 2012-2014 na Wydziale realizowano projekty badawcze finansowane przez: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (3 projekty), Narodowe Centrum Nauki (3 projekty), Ministerstwo Edukacji Narodowej (2 projekty), ze środków Unii Europejskiej (4 projekty). Na Wydziale wydawane jest czasopismo *Nauki o Wychowaniu. Studia Interdyscyplinarne*. Na uwagę zasługuje aktywność naukowa studentów Wydziału. W latach 2012-2014 przyjęto do druku 13 artykułów, studenci przedstawili 28 doniesień na konferencjach naukowych i uczestniczyli w 5 projektach badawczych. Studenci redagują własne czasopismo *Zoom studencki*.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.4: W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Wydział Nauk o Wychowaniu posiada dobrze przygotowaną kadrę. Oferta edukacyjna Wydziału obejmuje pedagogikę i psychologię. Wydział reprezentuje bardzo aktywne środowisko naukowe, co ma odzwierciedlenie w licznych publikacjach. Aktywność naukowa pracowników przekłada się na realizowanie projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz projektów z europejskich funduszy strukturalnych w ramach POKL. Interesującym jest zaangażowanie Zakładu Pedagogiki Twórczości w realizację projektów edukacyjnych jak: „Nasza Edukacja”; „Szkoła Wspierająca Uzdolnienia”, „Odyseja Umysłu” czy „Mazowieckie Talenty”, które mają wymiar ogólnopolski. Pracownicy uczestniczą w konsorcjach i sieciach badawczych w ramach współpracy międzynarodowej jak również w ramach projektów edukacyjnych (Grundtvig, Leonardo, Erasmus, Falefos). Na uwagę zasługuje aktywność naukowa studentów.

2. Funkcjonowanie i doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

Struktura WSZJK jest prosta i przejrzysta. Skład zespołów można uznać za właściwy, jednak brakuje w nich przedstawicieli administracji. Stwierdzono prawidłową ewaluację systemu zapewnienia jakości kształcenia. Procedury projakościowe realizowane są przez niezależne zespoły ewaluacji i monitorowania systemu jakości.

Spotkania ZO z pracownikami i studentami potwierdziły funkcjonalność systemu. Stwierdzono udział pracodawców w ustalaniu programów i celów kształcenia.
Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2 1. Zespół Oceniający sugeruje, aby dokumenty konstytuujące WSZJK na WNoW były zatwierdzane uchwałą Rady Wydziału lub zarządzeniem Dziekana; 2. Zasadnym wydaje się poszerzenie struktury WSZJK o przedstawicieli pracowników administracyjnych. 3. Można także rekomendować, by zakres działania oraz cele wewnętrznego systemu zapewniania jakości zostały bardziej jednoznacznie zakreślone, w tym poprzez przydział odpowiedzialności i uprawnień poszczególnym gremiom w ramach określonych działań. 4. ZO sugeruje modyfikację treści aktualnej ankiety studenckiej w celu dopasowania jej do potrzeb społeczności studenckiej i środowiska akademickiego. 5. Zaleca się publikowanie wyników badań ankietowych dla całej społeczności studenckiej Jednostki. 6. Zaleca się włączenia środowiska studenckiego w decyzje dotyczące zapewnienia jakości i tym samym umożliwienie im dokonywania oceny i kadry wspierającej proces kształcenia oraz zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów. 7. Należy zagwarantować reprezentację studentów w Radzie Wydziału oraz Senacie Uczelni.
2.1. Jednostka posiada spójny system wewnętrznych regulacji, normujących funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz jego doskonalenie, zgodny ze strategią jednostki, polityką jakości oraz powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, określających: * 2.1.1 zakres działania oraz cele wewnętrznego systemu zapewniania jakości, 2.1.2 przejrzystą strukturę organizacyjną oraz przydział odpowiedzialności i uprawnień, * 2.1.3 udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w zapewnianiu jakości kształcenia, 2.1.4 kluczowe procesy w obszarze kształcenia oraz procedury i narzędzia odnoszące się do monitorowania, oceny i doskonalenia jakości kształcenia, jak również systemu. *
1. Opis stanu faktycznego <u>2.1.1 zakres działania oraz cele wewnętrznego systemu zapewniania jakości</u> Zgodnie z <i>Uchwałą Senatu nr 221 z dn. 21.06.2010 r. w sprawie: zapewnienia jakości kształcenia w UŁ</i> do ogólnych <u>celów</u> Systemu (SJK) należy tworzenie warunków dla zapewnienia wysokiego poziomu wykształcenia akademickiego i zawodowego osób podejmujących studia, a w szczególności: 1) monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia, 2) podniesienie rangi pracy dydaktycznej, 3) stworzenie procedur oceny metod i warunków kształcenia oraz programów studiów uwzględniających modele stosowane w innych uczelniach polskich oraz w uczelniach innych krajów, 4) zwiększanie mobilności studentów w kraju i za granicą, 5) zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o metodach oceny kształcenia. System swoim <u>zakresem</u> działania obejmuje: 1) monitorowanie standardów

akademickich, 2) ocenę procesu nauczania, 3) ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, 4) ocenę dostępności informacji na temat kształcenia, 5) ocenę mobilności studentów, 6) ocenę warunków socjalnych studentów, 7) gromadzenie opinii absolwentów o przebiegu studiów, 8) gromadzenie opinii pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów.

Ponadto Zarządzeniem nr 128 z dnia 20.07.2012 r. Rektor wprowadził Model zarządzania jakością kształcenia w UŁ, a w związku z jego realizacją powołał Zarządzeniem nr 40 z dn. 11.12.2012 r. (z późn. zm.) Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia (URJK), w której skład wchodzi m.in.: Prorektor ds. programów i jakości kształcenia jako Przewodniczący, Pełnomocnik Rektora ds. Procesu Bolońskiego, 7 przedstawicieli wydziałów; 2 przedstawicieli zespołu koordynatorów wydziałowych ds. ECTS; 1 przedstawiciel społeczności studentów i doktorantów, inne osoby wskazane przez Rektora (aktualnie 2 przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego) oraz sekretarz. Zarządzeniem nr 5 z dn. 10.10.2012 r. (z późn. zm.) powołał Uczelnianą Komisję ds. Jakości Studiów Doktoranckich (UKJD), w której składzie znaleźli się: Prorektor ds. programów i jakości kształcenia jako Przewodniczący, 15 Kierowników Studiów Doktoranckich, 1 przedstawiciel doktorantów oraz sekretarz.

Do zadań URJK i UKJD należy: opiniowanie: projektów standardów i procedur służących doskonaleniu jakości kształcenia oraz harmonogramów działań, programów kształcenia nowo tworzonych kierunków studiów; inspirowanie tworzenia ogólnouczelnianych mechanizmów angażujących środowisko akademickie w procesy zwiększania jakości kształcenia; współpraca z wydziałowymi komisjami ds. jakości kształcenia (WKJK); przygotowywanie rocznych raportów dotyczących efektów funkcjonowania Systemu w Uczelni.

Na poziomie Wydziału zadaniem Dziekana jest wdrożenie i doskonalenie SJK, opracowanie raportu dotyczącego efektów funkcjonowania SJK w roku akademickim na podstawie następujących działań: opracowanej strategii kształcenia, analizy programów kształcenia, semestralnie przeprowadzanych i analizowanych ankiet studenckich, hospitacji zajęć, analizy wyników rekrutacji, tworzonych okresowo raportów z prac WKJK, współpracy z pracodawcami i absolwentami, cyklicznych zebrań dydaktycznych oraz ścisłej współpracy z URJK. Rada Wydziału *Uchwałą z dn. 20.09.2012 r. (pierwszy skład z 4.03.2011 r.)* powołała Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia na kadencję 2012-2016, której skład stanowiło 4 nauczycieli akademickich. Skład został następnie poszerzony o przedstawiciela pracodawców i sekretarza komisji (*Uchwała RW z dn. 21.03.2013 r.*) oraz o przedstawiciela studentów (*Uchwała RW z dn. 16.05.2013 r.*).

System Zapewniania Jakości Kształcenia na wizytowanym Wydziale funkcjonuje na bazie dokumentu „Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia na WNoW” (**brak daty oraz dokumentu potwierdzającego jego zatwierdzenie; na podstawie przywołanych aktów prawnych można założyć, że pochodzi z 2015 r.; Zespół Oceniający sugeruje, aby dokumenty konstytuujące WSZJK na WNoW były zatwierdzane uchwałą Rady Wydziału lub zarządzeniem Dziekana; dokument o chaotycznej i niespójnej konstrukcji**), zgodnie z którym celem WSZJK jest tworzenie warunków dla planowania i wdrażania działań zmierzających do podnoszenia jakości kształcenia na kierunkach prowadzonych na WNoW oraz systematycznej oceny efektów tych działań oraz monitorowania, w jaki sposób zaproponowane procedury przyczyniają się do osiągnięcia zamierzonych rezultatów. Podstawę prawną Systemu stanowią *Rozporządzenia MNiSW: z dnia 5.10.2011 r.*

w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia oraz z dnia 29.09.2011 r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej, a także przepisy wewnętrzne Uczelni i Wydziału (2010 – 2015).

2.1.2 przejrzystą strukturę organizacyjną oraz przydział odpowiedzialności i uprawnień

Strukturę WSZJK stanowią: Rada Wydziału i Kolegium dziekańskie, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Programów Kształcenia, Wydziałowy Zespół ds. Praktyk, 2 Pełnomocników Dziekana ds. ECTS, Pełnomocnik Dziekana ds. Programu Erasmus+, Wydziałowa Rada Pracodawców, Samorząd Studentów. **Struktura WSZJK** jest przejrzysta. Skład tychże zespołów można uznać za właściwy, ale zasadnym wydaje się poszerzenie o przedstawicieli pracowników administracyjnych.

Zespoły działają w ramach przyjętych zwyczajowo uprawnień, mimo iż takowych nie zdefiniowano.

Nie znajduje uzasadnienia usytuowanie w dokumencie dot. Wydziałowego SZJK zapisów o organizacji i modyfikacji procesu kształcenia, sposobu wyboru przez studentów specjalności lub specjalizacji, sposobów weryfikacji umiejętności językowych studentów, organizacji praktyk, umiędzynarodowienia procesu kształcenia, zasad dyplomowania, monitorowania procesu kształcenia i osiągnięcia efektów kształcenia. Rozdział IV jest lepiej pod tym względem napisany, wskazane w poszczególnych paragrafach zadania mogą uchodzić za procedury: ewaluacja, zapewnienie jakości kadry dydaktycznej (hospitacje, ocena okresowa), system antyplagiatowy, wsparcie studentów w procesie kształcenia poprzez nadzór, opiekę i wsparcie infrastrukturalne, współpraca z pracodawcami i otoczeniem.

Zasadniejszym rozwiązaniem byłoby:

- a) jednoznaczne określenie procedur, w tym obejmujących te wskazane kwestie;
- b) określenie narzędzi pomiaru wskaźników, które ze sobą niosą;
- c) wskazanie dokumentów wykorzystywanych w danej procedurze;
- d) określenie zakresu uprawnień i obowiązków poszczególnych gremiów oraz zadań składających się na poszczególną procedurę;
- e) wykreślenie szeregu szczegółowo opisanych kwestii, np. co jest zadaniem seminarium, czy treści, które zwyczajowo mieszczą się w Regulaminie studiów.

Można także rekomendować, by zakres działania oraz cele wewnętrznego systemu zapewniania jakości zostały bardziej jednoznacznie określone, w tym poprzez przydział odpowiedzialności i uprawnień gremiom w ramach określonych działań.

Opis zadań ujętych w poszczególnych paragrafach Wydziałowego SZJK może na tym etapie rozwoju Wydziału wyczerpywać potrzeby diagnostyczne, ale brakuje wskazania i opisu procedur oraz narzędzi monitorujących. Opis nie zawsze zawiera informacje o sposobie wykorzystywania wyników badań w procesie działań projakościowych.

System koncentruje się na procesie kształcenia, za niedowartościowany należy uznać aspekt oceny infrastruktury dydaktycznej, pracy pionu administracji czy kadry akademickiej – par 3 dot. jakości kadry dydaktycznej odnosi się do hospitacji i oceny okresowej, nie wymienia oceny za działalność dydaktyczną, mimo iż na wcześniejszych kartach tj. w § 2 jest mowa o ewaluacji zajęć dydaktycznych.

Na podstawie dokumentu „WSZJK na WNoW” można wskazać następujące **kluczowe procesy i procedury** w obszarze kształcenia: monitorowanie procesu kształcenia i osiągania efektów kształcenia (*Zarządzenie Rektora nr 129 z dn. 2.07.2013 r. w sprawie: weryfikacji i dokumentowania efektów kształcenia*), ewaluacja zajęć przez studentów (*Uchwała Senatu nr 506 z dn. 15.06.2015 w sprawie: określenia wzoru ankiety oceniającej*), system zapewniania jakości kadry dydaktycznej (*Uchwała RW z dn. 16.01.2014 r. w sprawie: powołania Wydziałowej Komisji Oceniającej na kadencję 2012-2016*), sprawdzanie prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym (*Zarządzenie Dziekana nr 12 z dn. 18.09.2015 r. w sprawie (...) sprawdzania prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym*).

Realizacja i przebieg wszystkich powyższych procesów zostały opisane w *Sprawozdaniach Kierowników Jednostek z jakości kształcenia na WNoW*, np. w roku akad. 2014/15, obejmujących 10 punktów: realizacja efektów kształcenia, modyfikacja programów studiów, ocena pracy kadry dydaktycznej (m.in. hospitacje młodych pracowników), analiza ankiet studenckich w zakresie realizacji efektów kształcenia, analiza wyników weryfikacji prac licencjackich i magisterskich w systemie antyplagiatowym, ocena zasobów materialnych na potrzeby kierunku, ocena dostosowania efektów kształcenia do rynku pracy, główne problemy kształcenia na kierunku, realizacja wniosków z analizy jakości kształcenia w roku akad. 2013/14, wnioski do realizacji w roku akad. 2015/16. Na tej podstawie WKJK przygotowuje zbiorczy raport roczny wraz z kierunkami działań naprawczych, który przedstawia RW. Dziekan przygotowuje dla URJK roczny raport dotyczący efektów funkcjonowania WSZJK (*przedstawiono raporty za 2012/13 oraz 2013/14*).

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia miała jednoznacznie przypisane zadania do zrealizowania w latach 2011-2013 oraz w 2013 – 15. Działania te podzielono na kilka obszarów:

- a) odnoszące się do efektów kształcenia na studiach i studiach podyplomowych;
- b) funkcjonowanie WSZJK;
- c) identyfikowanie efektów kształcenia na rynku pracy;
- d) analizy i oceny poziomu naukowego i dydaktycznego pracowników i jednostki;
- e) analiza i ocena zasobów materialnych;
- f) doskonalenie systemu informacyjnego;
- g) doskonalenie efektywności instrumentów kontroli i oceny działań korygujących i doskonalących.

W ramach tegoż katalogu wyznaczono szereg zadań i przyjęto zasadę, iż okres późniejszy służyć ma: monitorowaniu realizacji i udoskonalaniu, wypracowywaniu nowych narzędzi ewaluacyjnych, podnoszeniu wskaźnika prac dyplomowych ocenianych w systemie antyplagiatowym, analizie losów absolwenta, okresowej ocenie działalności jednostek, kontynuacji działań z zakresu np. hospitacji i ewaluacji. Wskazany zakres działań należy uznać za bardzo zasadny, a cele szczegółowe mieszczące się w ich zakresie. Dokument byłby pełniejszy, gdyby silniej połączyć go z założeniami strategicznymi. Zespół Oceniający odnotował, na podstawie *Realizacji wniosków z analizy jakości kształcenia w roku akad. 2014/15*, że: „w ramach działań

na rzecz podniesienia jakości kształcenia na WNoW w roku akad. 2014/15 wykonano większość zaplanowanych zadań (...)", ale „w pełnym zakresie nie zrealizowano następujących: „zmotywowanie studentów do dokonywania ewaluacji zajęć dydaktycznych, zachęcenie studentów do bardziej aktywnego i świadomego studiowania poprzez znajomość założonych efektów kształcenia i ich weryfikację w toku studiów, (...) stworzenie narzędzia ewaluacyjnego skierowanego do studentów w celu bezpośredniej oceny realizacji efektów kształcenia”, w związku z czym **ZO sugeruje modyfikację treści aktualnej ankiety studenckiej w celu dopasowania jej do ww. potrzeb.**

2.1.3 udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w zapewnianiu jakości kształcenia

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w zapewnianiu jakości kształcenia jest gwarantowany uregulowaniami wewnętrznymi, znajduje także potwierdzenie w rzeczywistości.

Udział **interesariuszy wewnętrznych** w USZJK/WSZJK został zapewniony m.in. poprzez włączenie ich w skład ww. ciał kolegialnych (URJK, UKJD; WKJK, WKPK, RW), a także powierzenie im określonych zadań, np. studenci uczestniczą w opiniowaniu, monitorowaniu i okresowym przeglądzie programów (WRSS przedstawia pisemne opinie dot. programów studiów), a przede wszystkim w ankietowaniu zajęć, a pracownicy i władze WNoW przygotowują informacje niezbędne do opracowania procesu kształcenia oraz jego doskonalenia, a także wprowadzają w życie podjęte decyzje. Zarządzenie nr 27 Rektora z dnia 29.12. 2014 oraz Uchwała Rady Wydziału Nauk o Wychowaniu z dnia 16 maja 2013 ustalają aktualne składy Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W składach wskazanych gremiów zasiadają przedstawiciele studentów, którzy aktywnie uczestniczą w ich pracach. Środowisko studenckie jest również reprezentowane przez przedstawicieli studentów w organach kolegialnych, lecz ich liczba jest niewystarczająca, co nie spełnia wymagań ustawy z art. 67 ust. 4 oraz z art. 61 ust. 3, co do odpowiedniego minimalnego udziału przedstawicieli studentów w omawianych gremiach. Należy zwrócić uwagę na duże zaangażowanie przedstawicieli studentów w działania projakościowe Jednostki. **Studenci** jako interesariusze wewnętrzni są aktywnie włączani w postępowania dotyczące zapewniania jakości kształcenia. Możliwość cyklicznych spotkań oraz partnerskiej rozmowy z członkami poszczególnych Komisji i organów kolegialnych gwarantuje odpowiedni udział przedstawicieli studentów w poszczególnych etapach funkcjonowania WSZJK. Zastrzeżenia budzi jednak fakt braku odpowiedniej reprezentacji studentów w Radzie Wydziału oraz Senacie Uczelni.

Interesariusze zewnętrzni uczestniczą w spotkaniach Wydziałowej Rady Pracodawców (powstała 30.03.2011 r.; 21.01.2013 r. skład został rozszerzony) oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (od 21.03.2013 r.). **Udział pracodawców** w działalności WSZJK wyraża się poprzez Radę Pracodawców. Jej skład jest reprezentatywny z uwagi na nauczane kierunki studiów oraz ofertę miejsc praktyk studenckich i potencjalnego zatrudnienia. Rada pracodawców pracuje zgodnie z harmonogramem, jej zebrania są protokołowane. zakres działań odnosił się do

monitorowania potrzeb pracodawców na rynku pracy, do monitorowania losów zawodowych absolwentów, do udziału w konferencjach, do wspierania działalności kół naukowych, do udziału w publikacjach itp. Działania te podzielone są na sfery: nauka, edukacja, promocja. Przedstawiona dokumentacja – w postaci Sprawozdania ze współpracy z pracodawcami za rok obrazuje cały przekrój działań. Można z nich wyczytać, że współpraca ta ma charakter formalny i nieformalny, że obejmuje pracowników naukowych i studentów, a także absolwentów, w wielu przypadkach pracodawcy są absolwentami Wydziału. Współpraca poprzez studentów prowadzona jest szczególnie na poziomie praktyk obowiązkowych i fakultatywnych, staży, realizacji projektów, wolontariatów. W sferze naukowej współpraca ta obejmuje promocję działalności kół naukowych, promowanie prac dyplomowych na potrzeby i we współpracy z pracodawcami (szczególnie podkreśla się praktyczny dyplom), zapraszanie praktyków i przedstawicieli różnych instytucji na wybrane zajęcia kursowe, poprzez promocję trzeciego sektora. Uczelnia w ramach zapewniania jakości kształcenia przeprowadza także hospitacje w instytucji pracodawcy. Na podkreślenie zasługuje fakt nieustannego poszukiwania i pozyskiwania kolejnych pracodawców do współpracy, w tym poprzez uzupełnianie bazy danych, poprzez „wychodzenie z pracą dyplomową do otoczenia społecznego”, kontynuowanie współpracy z fundacjami, realizowanie przez studentów praktyk i wolontariatu, poprzez spotkania i tworzenie „platform porozumienia”. Na Wydziale działa koordynator ds. współpracy z pracodawcami.

Rektor *Zarządzeniem nr 73 z dnia 15.05.2012 r.* wprowadził na Uczelni *monitorowanie karier zawodowych absolwentów* w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia dla potrzeb rynku pracy, które to zadanie ma być realizowane przez Akademickie Biuro Karier Zawodowych UŁ. W 3 i 5 lat od ukończenia studiów absolwenci otrzymują mailowo link do krótkiej anonimowej ankiety. Celem badania jest poznanie opinii nt. programu ukończonych studiów i uzyskanie informacji dotyczącej ich aktualnej sytuacji zawodowej. Tworzy się bazy danych, utrzymuje się kontakt poprzez organizowanie spotkań w ramach zajęć dydaktycznych czy poprzez koła naukowe. Celem tym służy temu także prowadzenie projektów skierowanych do absolwentów oraz prowadzenie prac dyplomowych realizowanych we współpracy/dla potrzeb pracodawcy. Wyniki badania prezentowane są władzom uczelni, dzięki czemu mają realny wpływ na kształt oferty dydaktycznej (*przedstawiono raporty - w rok od zakończenia studiów, rocznik 2011/12 oraz 2012/13*).

Pracownicy administracyjni nie są w pełnym zakresie włączani w działania WSZJK, chociaż ich udział w pracy Wydziału jest znaczący. Należy uznać, że wpływ ten realizuje się w sposób pośredni poprzez bieżące wykonywanie obowiązków służbowych. Taką też drogą są zapytywani w sprawach wynikających z realizacji polityki jakości kształcenia.

2.1.4 kluczowe procesy w obszarze kształcenia oraz procedury i narzędzia odnoszące się do monitorowania, oceny i doskonalenia jakości kształcenia, jak również systemu.

Podstawą dokumentacyjną działalności Wydziału w obszarze zarządzania poprzez jakość jest sprawozdanie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, które powstaje na bazie raportów częściowych pochodzących z katedr, innych gremiów oraz wyników pomiaru jakości kształcenia, polityki kadrowej czy chociażby oceny infrastruktury. Wzór raportu obejmuje 10 kryteriów częściowych: relacje z otoczeniem, modyfikacje programów studiów, ocena pracy kadry dydaktycznej, analiza ankiet studenckich w zakresie realizacji efektów kształcenia, analiza wyników weryfikacji prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym, ocena zasobów materialnych na potrzeby kierunku, ocena dostosowania efektów kształcenia do rynku pracy, główne problemy kształcenia na kierunku, realizacja wniosków z analizy jakości kształcenia z roku poprzedniego oraz wnioski do realizacji w roku następnym.

Raport WKZJK staje się podstawą raportu rocznego Dziekana z funkcjonowania WSZJK na kolejny rok, podlega on zatwierdzeniu uchwałą na radzie Wydziału.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.1 z uwzględnieniem kryteriów od 2.1.1 do 2.1.4-ZNACZACO

3. Uzasadnienie oceny

Wydział Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego zbudował wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, który wymaga jednak dalszego doskonalenia w zakresie: uporządkowania dokumentacji konstytuującej WSZJK (uchwały RW, zarządzenia Dziekana), dokładnego przypisania przydziału odpowiedzialności i zakresu uprawnień w ramach określonych działań/zadań pomiędzy poszczególne gremia, sformułowania konkretnych procedur oraz przyporządkowania im narzędzi diagnostycznych/wskaźników pomiaru, wskazania powiązanych dokumentów i aktów prawnych. Brak informacji o analizie wyników pomiaru jakości kształcenia, oraz o dzieleniu się nią z zainteresowanymi stronami. W działania WSZJK nie są włączeni pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi.

Studenci jako interesariusze wewnętrzni są aktywnie włączani w postępowania dotyczące zapewniania jakości kształcenia.

2.2 Wewnętrzne procedury zapewniania jakości kształcenia mają charakter kompleksowy, przeciwdziałają powstawaniu zjawisk patologicznych i umożliwiają monitorowanie, ocenę i doskonalenie jakości zidentyfikowanych procesów, w szczególności w zakresie:

2.2.1 projektowania, zatwierdzania, okresowego przeglądu programów oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, studiach trzeciego stopnia i studiach podyplomowych, *

2.2.2 udziału przedstawicieli rynku pracy, w tym pracodawców w określaniu i ocenie efektów kształcenia, *

2.2.3 rekrutacji kandydatów, oceny postępów studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych oraz wykorzystania wyników monitorowania losów absolwentów w celu oceny efektów kształcenia na rynku pracy, a także zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

2.2.4 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia oraz realizowanej polityki kadrowej, * 2.2.5 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów i doktorantów, 2.2.6 zarządzania informacją dotyczącą procesu kształcenia, tj. sposobu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnianiu jakości kształcenia, 2.2.7 publicznego dostępu do realizowanej polityki jakości kształcenia, aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów.
<u>2.2.1 projektowania, zatwierdzania, okresowego przeglądu programów oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, studiach trzeciego stopnia i studiach podyplomowych, *</u> 1. Opis stanu faktycznego Podstawą działań w tym zakresie jest dokument konstytuujący WSZJK, szczególnie w części odnoszącej się do organizacji i modyfikacji procesu kształcenia. Podstawą oceny realizacji efektów kształcenia, a także modyfikowania założeń dydaktycznych jest Sprawozdanie z jakości kształcenia..., składane przez poszczególne jednostki Wydziału. Sprawozdanie pokazuje, że efekty kształcenia realizuje i ocenia się zróżnicowanymi metodami i narzędziami dydaktycznymi, ale oczekuje się także aktywnego zaangażowania studentów. Najłatwiej realizuje się efekty kształcenia z zakresu wiedzy, a weryfikowane są one najczęściej na egzaminach. Efekty kształcenia z zakresu umiejętności rozwijane i sprawdzane są głównie na zajęciach ćwiczeniowych, czy poprzez projekty, raporty badań, praktykę studencką. Najtrudniej kształtuje się i weryfikuje kompetencje społeczne. Jak stwierdzono w rozmowie ze studentami nie na wszystkich zajęciach w początkowej ich fazie jest omawiany sylabus. W odniesieniu do kart przedmiotów ZO stwierdza, że: a) nie zawierają podziału łącznego nakładu pracy na godziny kontaktowe i pracy własnej studenta, b) nie zawierają (w wielu przypadków) uzasadnienia dla przyznania liczby punktów ECTS. Dokumentacja pokazuje, że dokonywano zmian programowych uwzględniając treść przepisów prawa dot. ECTS, dostosowano treści programowe do efektów kształcenia. Pracownicy wykazują zrozumienie dla modyfikacji treści kształcenia, form zajęć, wprowadzania nowych komponentów. Jednocześnie – na kierunku psychologia – formułowano zalecenia odnoszące się do wprowadzenia nowych przedmiotów powiązanych z employer branding, prowadzenia ośrodków ocen, wdrażania pracowników do pracy, kształcenia umiejętności trenerskich. Ważnym źródłem wiedzy są hospitacje i ankieta ewaluacyjna – służą one nie tylko

jako narzędzie diagnostyczne, ale i pozwalają doskonalić np. prowadzenie zajęć, dokonać przeglądu kart przedmiotów, wnioskować zmiany w tym zakresie na poziomie programu.

Ważnym zabiegiem oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia jest procedura **antyplagiatowa**. Z raportów wynika, że pozwala ona weryfikować prace pod kątem przestrzegania standardów akademickich, bowiem, np. w jednej z katedr spośród sprawdzonych 44 prac, do obrony w pierwszym terminie dopuszczono 38, z kolei w innej z 33 dopuszczono 29. W ocenie za rok 2013/14 oceną objęto max niecałe 80% prac dyplomowych, wskaźnik złych prac był zdecydowanie niższy. W ostatnim okresie obowiązuje zasada powszechności oceniania.

Praktykę studencką ocenia się poprzez dzienniczki praktyk studenckich:

- a) są wypełnione bardzo szczegółowo, ale nie zawierają opisu w konwencji efektów kształcenia;
- b) nie zawierają modułowych efektów kształcenia, które student realizuje na praktyce, co uniemożliwia ocenę ze strony pracodawcy, nie tyle, czy zrealizował zadania wynikające ze specyfiki miejsca odbywania praktyki, ale czy je osiągnął.

W ramach działań pokontrolnych Wydziału pojawiały się postulaty silniejszego upracticznienia kierunku, rozszerzenia kwalifikacji studentów oraz elastyczności programowej. Wskazywano na konieczność dostosowania liczebności grup studenckich do zadań edukacyjnych, szczególnie w zakresie rozwijania kompetencji studentów (np. na kierunku psychologia), czy umiejętności praktycznych na zajęciach tego typu. Wydział zgłaszał poprzez własne raporty szereg ograniczeń w rozwijaniu i weryfikacji efektów kształcenia z zakresu kompetencji społecznych.

Postulowane zmiany w ramach sprawozdań własnych odnoszą się do zmiany usytuowania wybranych zajęć względem typu praktyki studenckiej, by kursy mogły lepiej przygotować studentów do realizacji zadań przewidzianych na praktyce.

Katedry ponadto:

- a) dokonują przeglądu punktów ECTS – na wybranych kursach zmodyfikowano punktację;
- b) oceniają sposoby i formy weryfikacji efektów kształcenia – wprowadzono zmiany w arkuszach egzaminacyjnych;
- c) poddają ocenie wybrane prace etapowe pod kątem stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia przez studentów oraz zastosowania należytych metod i narzędzi dydaktycznych a także ocen samodzielności pracy studentów – w wyniku tego rekomendowano zmiany w prowadzeniu zajęć, zalecano poszerzenie zakresu konsultacji, zapewnienie w ramach metod dydaktycznych zwiększenia aktywności studentów, sprzyjającej poprawie sprawności intelektualnej studentów w realizacji wybranych zadań;
- d) przy wykorzystaniu platformy e-learningowej zalecano wspomaganie samodzielnego przygotowania do wykładów;
- e) rekomendowały silniejsze wykorzystanie multimediów, blended learning dla

integracji metod podających i aktywizujących;

- f) rekomendowały ograniczenie liczebności grup ćwiczeniowych oraz opanowanie przemieszczania się studentów pomiędzy specjalnościami;
- g) rekomendowały uruchamianie specjalności (na pedagogice na studiach drugiego stopnia);
- h) zalecały rekompensowanie deficytów studentów w początkowym okresie kształcenia.

Sprawozdanie WKZJK dla władz dziekańskich, w części odnoszącej się do efektów kształcenia oraz programów wskazywało, że podejmowano działania w zakresie:

- a) monitorowania realizacji efektów kształcenia;
- b) wydziałowego kalkulatora zajęć;
- c) weryfikowania prac dyplomowych;
- d) zmiany programów studiów w kontekście ECTS.

Wydział badając skuteczność kształcenia wydaje szereg rekomendacji odnoszących się do form przekazu, relacji ze studentami, wyzwalania dyskusji i postaw krytycznych, konieczności dokonywania bieżącej ewaluacji zajęć, podniesienia wymagań, co powinno wyrażać się bardziej zróżnicowanymi ocenami, wzmożeniem kontroli prac dyplomowych w ramach procedury antyplagiatowej. Wyzwaniem pozostawały przedmioty wydziałowe, obecność na zajęciach. Za ważną należy uznać stwierdzaną przez studentów, ale i dostrzeganą u nauczycieli, silniejszą koncentrację na realizacji efektów kształcenia z zakresu wiedzy, przy mniejszej presji na rozwój i weryfikację efektów z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych.

Studenci wizytowanego Wydziału mają możliwość opiniowania, monitorowania i okresowego przeglądu programów poprzez aktywne uczestnictwo swoich przedstawicieli w pracach Komisji ds. Programów Kształcenia (Zarządzenie nr 1 Dziekana WNoW z dnia 29.09.2012r.), jak również w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz organów kolegialnych. Należy również nadmienić, że Wydziałowa Rada Samorząd Studentów WNoW przedstawia opinie w formie pisemnej do programów studiów, co jest zgodne z art. 68 ust. 1 pkt. 2 Ustawy.

Ocena realizacji zakładanych efektów kształcenia przez środowisko studenckie jest możliwa za pośrednictwem badania ankietowego oceny nauczycieli akademickich. Studenci we wskazanej ankiecie mają możliwość oceny, czy udział w zajęciach umożliwił im osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia (pytanie zamknięte) oraz przedstawienia swoich opinii w tym aspekcie w uwagach dodatkowych. Badanie przeprowadzane jest powszechnie i cyklicznie. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat efektywności wskazanego narzędzia badawczego. Pozytywnie należy ocenić organizację spotkań studentów z opiekunami roku, które dotyczyły tematyki związanej z efektami kształcenia. Istotne jest, że wnioski z przeprowadzonych spotkań zostały poddane analizie.

W strukturze systemu zapewnienia jakości kształcenia przyjętej na Wydziale swoje miejsce znaleźli **pracodawcy**. Na zaproszenie Dziekana Wydziału odpowiedzieli

pracodawcy którzy 30 marca 2011 r. zainaugurowali pierwszym spotkaniem działalność Wydziałowej Rady Pracodawców. W dniu 21 stycznia 2013r. Kolegium Dziekańskie podjęło decyzję o rozszerzeniu składu Rady powołując jednocześnie nowego koordynatora. Struktura WRP począwszy od Wydziałowego Koordynatora przez Biuro ds. Rozwoju WNoW, interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych do koordynatorów na specjalnościach jest odpowiednia do spełnienia zapisów misji i strategii dotyczących udziału pracodawców w procesie budowy i modyfikacji kształcenia. Terminarz prac na rok kalendarzowy przewiduje szereg elementów spełniających formułę wydarzeń, obejmuje realizację umów formalnych z pracodawcami wg jednolitego wzoru przyjętego dla jednostki oraz prowadzonej współpracy nieformalnej. Dalszą formą to współpraca WRP ze studentami w ramach organizacji praktyk w instytucjach, wolontariatu, udziału studentów w projektach, warsztatach, realizowanych zajęciach dydaktycznych z udziałem przedstawicieli instytucji, podczas organizacji seminariów czy umożliwianiu publikacji tekstów. Kolejna forma współpracy obejmuje grupę absolwentów z istotnym elementem, jakim jest budowanie więzi na bazie gromadzenia danych w e-zeszytach o absolwentach i ich losach zawodowych. Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się w ramach realizowanego systemu poprzez praktyki fakultatywne, działalność Kół Naukowych czy realizację prac dyplomowych z których 138 przygotowano we współpracy/ dla potrzeb pracodawców. Na szczególną uwagę zasługuje praca koordynatorów w specjalnościach dzięki którym powstają uwagi i rekomendacje dotyczące realizowanego procesu kształcenia. Działalność **Rady Pracodawców** dokumentują protokoły i sprawozdania, potwierdzają one tożsamość dyskusji o efektach i programach studiów w kontekście rynku pracy. Obecny w WKZJK przedstawiciel pracodawców swą aktywnością zaznacza realną obecność.

2.2.2 udziału przedstawicieli rynku pracy, w tym pracodawców w określaniu i ocenie efektów kształcenia, *

Nauczyciele akademicki, definiując efekty kształcenia, szczególnie specjalnościowe, dostosowują je do potrzeb rynku pracy. Wiedzę o tym czerpią z realizacji praktyk studenckich i z lektury dzienników praktyk, z obserwacji rzeczywistości i aktywnego uczestniczenia w niej. Utrzymywana jest stała współpraca z placówkami pedagogicznymi i psychologicznymi, część zajęć odbywa się w placówkach zewnętrznych (np. kierunek psychologia) oraz jest prowadzona przez osoby dysponujące doświadczeniem praktycznym (k. pedagogika i psychologia).

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, współpracujący z Jednostką w ramach Wydziałowej Rady Pracodawców, tworzą platformę porozumienia w zakresie dostosowania procesu dydaktycznego, a także potencjału naukowego do potrzeb środowiska pracy. Współpraca ta, jak podkreślali pracodawcy obecni na spotkaniu z ZO, w pełni wpisuje się w rozwój firm oraz w rozwój nauk o wychowaniu w aspekcie teoretycznym i praktycznym. Przedstawiciele jednostek współpracujących z Wydziałem znaleźli swoje miejsce w WKJK oraz w Wydziałowej Radzie Pracodawców. Zasady współdziałania formalnego reguluje umowa o współpracy

dwustronnej zaakceptowana przez obie strony. Nie ma potrzeby dalszej rozbudowy sformalizowanego sposobu wzajemnych kontaktów. Na szczególną uwagę zasługuje inicjatywa pod nazwą Praktyczny Dyplom, w ramach którego kreuje się zakresy tematyczne prac magisterskich możliwe do przygotowania we współpracy z pracodawcami. Posiłkowanie się rynkiem pracy poprzez poszczególne jednostki dydaktyczne jest przydatne dla rozwoju zawodowego kadry akademickiej i doskonalenia procesu dydaktycznego.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie określania i weryfikacji efektów kształcenia ma w dużym stopniu charakter nieformalny i jest oparty na indywidualnych kontaktach kadry dydaktycznej z pracodawcami. Studenci działający w Kołach Naukowych przy poszczególnych jednostkach podejmują szereg działań z zakresu współpracy ze środowiskiem pracodawców. Tym samym uzyskują informacje zwrotne dotyczące potrzeb i wymagań określonych przez przedstawicieli rynku pracy.

Efektem wymiernym współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, oprócz wspólnych badań, doradztwa i konsultacji wspomagających, jest zmiana kierunków rozwoju. Coaching pracowniczy jak i menedżerski, jako sposób na nowoczesne rozwiązywanie problemów, coraz częściej wchodzi w proces dydaktyczny, jako odpowiedź jednostek na zapotrzebowanie firm. Ważną płaszczyzną badawczo-rozwojową jest wspólne przygotowanie projektów finansowanych z budżetów pozauczelnianych. Jest to kolejny krok w realizacji zadań określonych w strategii. Na poziomie praktyk studenckich następuje weryfikacja efektów kształcenia zawartych w sylabusach praktyk. Szczegółnej ocenie podlegają umiejętności oraz kompetencje niezbędne w środowisku pracy. Opiekunowie kierunkowi po odbytych praktykach opracowują merytoryczne sprawozdanie, które wspomaga kolejne sprawozdanie pełnomocnika dziekana. Istotnym i ważnym elementem w zbudowaniu pełnego obrazu warunków realizacji praktyki jest ich hospitacja, dla każdego kierunku osobna, w instytucji pracodawcy oraz przeprowadzony wywiad pogłębiony związany z procesem kształcenia placówki podlegające kontroli typu Wydział. Sprawozdanie końcowe zawiera wiele elementów wspomagających oraz urealniających pracę dydaktyków w kontekście potrzeb i warunków panujących w sferze zatrudnienia.

Raport wydziałowy informuje o dokonywaniu przez zewnętrznych interesariuszy analizy wyników pomiaru jakości kształcenia, ponadto opracowano harmonogram spotkań, podpisano kolejne umowy o współpracy, rozbudowywane są także kontakty nieformalne. Dalsza poprawa działań w tym zakresie ma sprowadzać się do wykorzystania wyników monitorowania karier zawodowych absolwentów, do definiowania i realizacji efektów kształcenia oraz oceny praktyk studenckich pod kątem osiągania zakładanych efektów kształcenia.

2.2.3 rekrutacji kandydatów, oceny postępów studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych oraz wykorzystania wyników monitorowania losów absolwentów w celu oceny efektów kształcenia na rynku pracy, a także zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Wydział, jak wskazuje lektura raportów WKZJK, jest nieustannie na etapie

poszukiwania optymalnych zasad rekrutacji na kierunki studiów oraz wybrane specjalności, z uwagi na predyspozycje osobowościowe i formalne kandydatów. Stale podlega kontroli proces postępów edukacyjnych studentów poprzez analizę protokołów egzaminacyjnych, zaliczeń, a także sprawozdań nauczycieli i jednostek Wydziału, poprzez dyskusję nad realizacją efektów kształcenia i ich wykonalnością. Dla poszerzenia bazy rekrutacyjnej uruchamia się nowe formy studiów (np. kierunek psychologia prowadzony w formie niestacjonarnej), przeprowadza się analizę ilościową wyników rekrutacji.

Odrębnym miejscem oceny postępów studentów jest seminarium dyplomowe, a w ich ramach szacowanie autorstwa prac dyplomowych studentów.

Uchwała nr 354 Senatu UŁ określa warunki i tryb rekrutacji na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2015/2016. Studenci mają możliwość opiniowania oraz monitorowania wskazanego procesu poprzez uczestnictwo swoich przedstawicieli w posiedzeniach Rady Wydziału Nauk o Wychowaniu, co wskazuje, że procedury WSZJK umożliwiają pośredni udział studentów w doskonaleniu procesu rekrutacji.

Weryfikacja zasad oceniania studentów przez środowisko studenckie jest możliwa z wykorzystaniem badania ankietowego dotyczącego oceny nauczycieli akademickich. Opinia studencka w pytaniach zamkniętych dotyczy precyzji sformułowania wymagań wobec studentów. Kwestionariusz ankiety uwzględnia miejsce na uwagi dodatkowe, gdzie studenci mają możliwość oceny zadowolenia ze sposobu ich oceniania. Zastrzeżenia budzi jednak fakt braku publikacji wyników ewaluacji, co negatywnie rzutuje na kompleksowość procedury diagnozy poziomu dydaktycznego.

Akademickie Biuro Karier Zawodowych UŁ prowadzi monitorowanie karier zawodowych absolwentów, którego wyniki w formie raportu są umieszczane na stronie internetowej Uczelni, co pozwala na powszechny doń dostęp.

Wydział nie prowadzi studiów doktoranckich, a jedynie seminaria doktorskie przygotowujące wybrane osoby do otwarcia przewodu doktorskiego.

Słuchacze studiów podyplomowych podlegają ocenie wg przyjętych zasad.

Monitoring losów zawodowych absolwentów prowadzony jest dwutorowo. Na poziomie uczelni prowadzi go Akademickie Biuro Karier Zawodowych, natomiast na poziomie wizytowanego Wydziału każda jednostka oddzielnie. Raporty ABKZ odnoszą się do przyjętego na uczelni planu badań, zakładającego uzyskanie informacji zwrotnej od absolwentów po 3 i 5 latach od ukończenia studiów. Monitorowanie prowadzone jest metodą panelową, która pozwala na uchwycenie zmian dla tej samej grupy na przestrzeni kilku lat. Przyjęta metodologia badania zakończona odpowiednio sformułowanymi rekomendacjami nie budzi zastrzeżeń. Materiały w postaci opisów i wykresów stanowią jednolicie opracowaną całość. Głównym problemem, z którym spotykają się realizatorzy badania to stosunkowo niski wskaźnik zgody absolwentów na udział w procesie badawczym. Wobec powyższego zastosowano nową metodę badań uzupełniających w postaci zogniskowanego wywiadu grupowego. Celem badania fokusowego jest poznanie opinii absolwentów na temat oczekiwań pracodawców

Jeśli weźmie się pod uwagę oczekiwania pracodawców oraz sytuację na rynku pracy, istotne staje się poznanie powodów zadowolenia lub niezadowolenia z ukończonych

studiów, określenie wizerunku absolwenta UŁ, poznanie oczekiwań oraz sugestii dotyczących doskonalenia programów kształcenia. W tegorocznym badaniu przeprowadzono cztery sesje fokusowe z absolwentami z rocznika 2014. Dostrzega się wkładanie wysiłku Wydziału dla coraz większego wpływu narzędzia diagnostycznego jakim jest BLZA na jakość kształcenia. Na poziomie Wydziału w poszczególnych jednostkach prowadzone są bazy danych o absolwentach oraz ich edukacyjnych preferencjach i różnych uwagach (w zeszytach, e-zeszytach). Inicjatywę tę wspiera się ponadto poprzez monitorowanie potrzeb i oczekiwań pracodawców w ramach hospitacji praktyk realizowanych w placówkach, w których np. pracują absolwenci. Uwagi są przekazywane do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i dalej na posiedzenia Rady Wydziału.

W dokumentacji dotyczącej funkcjonowania WSZJK na ocenianym Wydziale znajdował się raport „Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego dla rocznika 2011/2012 oraz 2013”, raport z badania dla Uniwersytetu Łódzkiego. Raport ma charakter opracowania zbiorczego dla całej uczelni i nie zawiera informacji o losach zawodowych absolwentów WNoW. Stwierdzić jednakże należy, że udział studentów Wydziału w badaniu jest duży, co pozwala założyć, że znajduje to swe odbicie w wynikach. Ponadto za ciekawy należy uznać raport z badań naukowych pt. Sytuacja zawodowa i życiowa absolwentów pedagogiki – raport z badań”, opublikowany w 2013 r. Raport powstał w ramach projektu badawczego NCN. Można zatem uznać, że Wydział pozyskał cenną wiedzę o efektywności kształcenia, o mobilności studentów, o wpływie kształcenia na zmianę statusu na rynku pracy, na zmianę miejsca zamieszkania i pracy.

2.2.4 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia oraz realizowanej polityki kadrowej.*

Wydział dysponuje bardzo liczną kadrą akademicką, co bez wątpienia dowodzi skuteczności polityki kadrowej. Pozytywną ocenę polityki kadrowej sformułowali pracownicy Wydziału zgromadzeni na spotkaniu z ZO. Polityka kadrowa jest oparta na tradycyjnych akademickich filarach, znajduje uzasadnienie w realizacji celów strategicznych. Kadra akademicka podlega okresowej ocenie, a w kontekście realizacji efektów kształcenia, ocena kadry akademickiej jest dokonywana poprzez **hospitacje** zajęć dydaktycznych oraz **ankiety studenckie**.

Hospitacje realizowane są zgodnie z przyjętym planem, regulaminem, ich wyniki są dokumentowane w arkuszu hospitacji. Hospitacjom podlegają pracownicy samodzielni i niesamodzielni, na studiach 1 i 2 stopnia. Wyniki hospitacji kojarzy się z oceną pracowników oraz z oceną wybranego typu zajęć dydaktycznych (np. seminarium dyplomowego). Ocena była pozytywna ale zróżnicowana, tematyka realizowanych zajęć była zgodna z nazwą kursu, przygotowanie merytoryczne nie budziło zastrzeżeń. (Szczegółowe uwagi dot. arkusza hospitacji zawarte w Załączniku Arkusz hospitacji). Zarządzenia nr 128 Rektora UŁ z dnia 20.02.2012r. wprowadza **proces oceny nauczycieli akademickich** dokonywany przez studentów. Szczegółowe zasady postępowania związane ze wskazanym procesem określa Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia (jednak dokumentów dotyczących jego

wprowadzenia nie przedstawiono w toku wizytacji). Założenia badań ankietowych są zrozumiałe i ogólnodostępne dla studentów. Studenckie oceny dokonywane są powszechnie i cyklicznie, z poszanowaniem zasad anonimowości. Kwestionariusz ankiety oceny wykładowców funkcjonuje centralnie i został wprowadzony Uchwałą nr 56 Senatu z dnia 15 czerwca 2015r. Składa się on z puli pytań zamkniętych oraz miejsca na dodatkowe uwagi studentów. Treści zwarte w ankietach umożliwiają syntetyczną ocenę wskazanych obszarów. Należy podkreślić, że wyniki oceny studenckiej są wykorzystywane w okresowej ocenie nauczycieli akademickich

Ankieta ewaluacyjna ma charakter raczej powszechny co do osób i przedmiotów. Oceny bywają zróżnicowane, wydają się wiarygodne i korespondują z uzyskiwaną w ramach hospitacji. Widać jednak zależność pomiędzy oceną nauczyciela i ocenami, jakie wystawia on studentom, ponadto pomiędzy zajęciami praktycznymi i ocenami z egzaminów. Zwraca uwagę niewielka grupa studentów biorących udział w badaniach ewaluacyjnych i tym samym niska ich responsywność. Atutami ocenionych zajęć był zakres przekazywanej wiedzy, sposób prowadzenia, stawiane wymagania, cechy osobowości nauczyciela. Uwagi krytyczne odnosiły się m.in. do abstrakcyjności i teoretyczności zajęć. Jednostka wskazuje uzyskiwane oceny, ale jednocześnie dostrzega ograniczenia **ankiety ewaluacyjnej** zawężonej bardziej do postrzegania sylwetki nauczyciela i postawy wobec studentów, niż do oceny w zakresie realizacji efektów kształcenia. W ramach oceny kadry dydaktycznej Wydział zaleca bardziej skuteczne motywowanie studentów do ewaluacji zajęć i osób prowadzących. W sprawozdaniach pojawia się postulat stosowania różnych wzorów kwestionariuszy dla różnych form zajęć oraz położenia silniejszego akcentu na poziom prowadzenia zajęć, a nie na profil psychologiczno-osobowościowy nauczyciela akademickiego (szczegółowe uwagi dot. ankiety zawarte w Załączniku Ankieta ewaluacyjna).

Przedłożone ZO sprawozdania pozwalają dokonać rozróżnienia ocen poszczególnych pracowników i katedr.

Obok powyżej opisanych kryteriów oceny, Wydział uwzględnia w ocenie i przedstawia w sprawozdaniu obowiązki związane np. z obsługą pracowni, opieką nad studentami, prowadzeniem zajęć na Uniwersytecie III wieku, prowadzeniem zajęć popularyzatorskich, koordynowaniem współpracy z pracodawcami, prowadzeniem studiów podyplomowych, redakcją czasopisma, organizacją konferencji, zasiadaniem w gremiach i komisjach. Fakt ten pozwala uznać ocenę nauczyciela akademickiego za kompleksową i korespondującą ze specyfiką i miejscem pracy.

Kadra wspierająca proces kształcenia, tj. pion administracji nie jest objęty oceną ze strony studentów czy nauczycieli akademickich. Podlega ocenie wynikającej ze stosunku pracy. Nadzór ten i kontrola stanowią podstawę realizacji polityki kadrowej. Pracownicy administracyjni stwierdzili, iż ewentualne problemy są rozwiązywane na bieżąco.

Pracodawcy są zaangażowani w proces kształcenia, w miejscach praktyk są opiekunami praktyk, w niewielkim stopniu wcielają się w rolę nauczyciela akademickiego (najczęściej na studiach podyplomowych). Przed dopuszczeniem do nauczania, Wydział weryfikuje kwalifikacje zawodowe oraz ich kompetencje dydaktyczne. Zastrzeżenia budzi fakt braku publikacji wyników badań ankietowych

dla całej społeczności studenckiej, co negatywnie wpływa na zrozumienie celowości wskazanego procesu wśród studentów. Studenci pozytywnie ocenili funkcjonowanie badań ankietowych, w tym wykorzystywane narzędzie badawcze. Pozytywnie należy ocenić, że procedury dotyczące WSZJK uwzględniające analizę wyników oraz podejmowanie działań doskonalących, mających istotny wpływ na jakość kształcenia z punktu widzenia środowiska studenckiego oraz skuteczność przyjętych rozwiązań. Negatywnie należy ocenić brak możliwości oceny pracowników administracyjnych oraz kadry wspierającej proces kształcenia. Do chwili obecnej Jednostka nie wdrożyła żadnych narzędzi badawczych, które umożliwiłyby studentom ocenę omawianych aspektów.

2.2.5 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów i doktorantów.

Ocena zasobów materialnych ma charakter stały, mimo iż brak jest formalnie spisanej procedury. W społeczności jest jednakże stale obecna świadomość wagi wyposażenia dydaktycznego, szczególnie, że szereg zajęć ma charakter praktyczny. Dlatego, zarówno w sprawozdaniach katedr, jak i w dyskusji ze studentami i akademikami, pojawiła się kwestia wyposażenia sal i niezaspokojonych potrzeb odnoszących się do zasobów bibliotecznych, czy niedostatków (w postaci zepsutego sprzętu, problemu z nagłośnieniem, braku sal do zajęć seminaryjnych, czy warsztatowych). Wśród postulatów pojawia się i taki, odnoszący się do doskonalenia bazy dydaktycznej dla zajęć specjalistycznych w postaci treningów.

Poprawa warunków materialnych jest stałym elementem działań władz dziekańskich, do tego celu wykorzystuje się m.in. granty badawcze.

W minionym okresie zmodernizowano pracownię komputerową, wyposażono w sprzęt specjalistyczny rejestrujący dźwięk i obraz, doposażono Testotekę. Odbywają się spotkania katedralne oraz rozmowy indywidualne poświęcone problematyce infrastruktury. Obecnie Wydział dysponuje bardzo dobrym zapleczem.

Wydział nie wprowadził narzędzi badawczych, które umożliwiałyby ocenę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów. Oznacza to, że na ocenianym Wydziale brak jest możliwości dokonania kompleksowej oceny wybranych obszarów przez środowisko studenckie, co odzwierciedla się w negatywnych opiniach studentów, dotyczących infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia. W ocenie studenckiej, udział w ocenie infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia jest istotny z punktu widzenia włączania środowiska studenckiego w decyzje dotyczące zapewniania jakości.

2.2.6 zarządzania informacją dotyczącą procesu kształcenia, tj. sposobu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnianiu jakości kształcenia

Katedry i Wydział prowadzą transparentną politykę w zakresie dostępu do wyników pomiaru jakości kształcenia, wynikającą z hospitacji i ewaluacji, procedury antyplagiatowej, seminarium i praktyki studenckiej. Podstawą dla tej polityki jest

monitoring bieżącej działalności z perspektywy SZJK oraz przedkładanie stosownych sprawozdań. Są one czytelne i dostarczają sporą dawkę wiedzy o Wydziale i specyfice pracy. Nie uchodzi jednakże uwadze władz Wydziału i pracownikom, w tym zaangażowanym w WSZJK, że „rozbudowana biurokracja oraz stała konieczność przygotowywania różnego rodzaju raportów zabiera czas przeznaczony na przygotowanie się do dydaktyki i na prowadzenie badań”.

Sprawy powiązane z jakością kształcenia są tematem posiedzeń katedr, komisji wydziałowej i pozostałych gremiów wchodzących w skład wydziałowego SZJK. Za wzorcowo opracowany należy uznać raport dot. sytuacji zawodowej absolwentów. Bardzo dobrą lekturą są sprawozdania katedr, stanowią one podstawę sprawozdawczości komisji wydziałowej i władz dziekańskich. Informacja ta nie jest poufna, jest wykorzystywana w zarządzaniu jednostką na różnych płaszczyznach (np. dydaktycznej, kadrowej, badawczej). Wydział – w ramach cykliczności działalności i sprawozdawczości – poddaje ocenie także i pion zarządzania informacją w odniesieniu do gromadzenia danych (statystycznych) ich analizy i przydatności z uwagi na specyfikę własnej działalności i stawiane sobie cele. Dostrzegając szereg uwarunkowań i utrudnień w tym zakresie, Wydział docenia wiedzę czerpaną z tychże źródeł. Jest ona zbierana i gromadzona w sposób właściwy. Jednakże wymaga korekt (np. konstrukcja ankiet ewaluacyjnych). Metody analizy danych dotyczących oceny systemu zarządzania informacją nie budzą zastrzeżeń. Ocena interesariuszy systemu zarządzania informacją jest formułowana regularnie w powiązaniu z wynikami działań kontrolnych, a następnie otwartą dyskusją na forum Wydziału czy podczas spotkań z interesariuszami.

2.2.7 publicznego dostępu do realizowanej polityki jakości kształcenia, aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów.

Publiczny dostęp do polityki jakości kształcenia jest prowadzony w odniesieniu do społeczności uniwersyteckiej wydziału i jego zewnętrznego otoczenia. W ramach własnego środowiska realizuje się szereg rozwiązań, służą one omówieniu podstawowych kwestii związanych z programem. Opinie tam formułowane są zróżnicowane, a odnoszą się do polityki informacyjnej, popularyzatorskiej systemu wsparcia studentów w procesie kształcenia (np. na seminariach), wiedzy o efektach kształcenia i stopniu ich osiągnięcia. W ramach działań w tym zakresie Wydział unowocześnił stronę internetową, upublicznia studentom informacje elektroniczne dot. rozkładu zajęć, aktów prawnych.

Wydział dokumentuje organizowane spotkania ze studentami, sprawozdania z tychże pokazały zróżnicowany poziom wiedzy i świadomości wagi przeprowadzanych reform.

W opinii studentów Jednostka zapewnia odpowiedni dostęp do informacji dotyczących organizacji procesu kształcenia, w tym również dokumentów związanych z zapewnieniem jej jakości. Studenci posiadają odpowiednią wiedzę nt. omawianych aspektów. W Uczelni funkcjonuje system USOS, który umożliwia uzyskanie

informacji o programach studiów, zakładanych efektach uczenia się oraz dokumentach i formularzach związanych z tokiem studiów. Zastrzeżenia budzi jednak fakt, że Jednostka nie posiada procedur, które umożliwiłyby badanie satysfakcji studentów w omawianych obszarach.

W komunikacji z otoczeniem zewnętrznym Wydział posługuje się głównie stroną internetową zawierającą link „Jakość kształcenia”, a także i inne informujące o strukturze i bieżącej działalności. Można tam odnaleźć informację odnoszącą się do programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów, praktyk studenckich, do strategii rozwoju Wydziału i WSZJK. Nie ma tam natomiast sprawozdań zespołów działających w ramach zapewniania jakości kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 2.2. z uwzględnieniem kryteriów od 2.2.1 do 2.2.7 – W PEŁNI.

Uzasadnienie oceny

Wydział powołał do życia WSZJK przed kilkoma laty poprzez WKZJK. Do chwili obecnej przeszedł on ścieżkę rozwoju i adaptacji do wymagań ogólnouczelnianych oraz specyfiki Wydziału. Postuluje się doskonalenie WSZJK poprzez jednoznaczne opisanie procedur, metod i narzędzi. Mimo tych rekomendacji należy uznać, że Wydział należycie wywiązuje się z zadań zapewniania jakości kształcenia, rozwoju kadry akademickiej, zapewnienia właściwej infrastruktury dydaktycznej, relacji ze studentami i podmiotami zewnętrznymi. Widoczne są działania monitorujące jakość nauczania, w tym elementy wrażliwe, np. prace dyplomowe, prace etapowe, studia podyplomowe.

Widoczny jest fakt osadzenia zarządzania jakością kształcenia na poziomie katedr. Dysponują one także realną władzą, a zatem i zakresem kompetencji z uwagi na posiadany przez nie bezpośredni nadzór nad pracownikiem, sporządzaną sprawozdawczość, czy nadzór merytoryczny nad przedmiotami, specjalnościami, nad studiami podyplomowymi. W związku z tym WKZJK sytuuje się na pozycji nadzorcy i koordynatora, sprawozdawcy oraz pośrednika między nimi a władzami Wydziału, czy centralnymi. Z działań tych należycie się wywiązuje.

Procesy WSZJK dotyczące omawianych obszarów nie umożliwiają dokonania cyklicznej oceny studenckiej dotyczącej omawianych aspektów (m.in. oceny kadry wspierającej proces kształcenia, czy środków wsparcia dla studentów). Podejmowanie działania projakościowe umożliwiają studentom uczestnictwo w projektowaniu, weryfikacji i monitorowaniu programów studiów.

2.3 Jednostka monitoruje funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, dokonuje systematycznej oceny jego skuteczności, a wyniki wykorzystuje do doskonalenia polityki jakości i budowy kultury jakości kształcenia.

1. Opis stanu faktycznego

Jednostka monitoruje funkcjonowanie WSZJK, dokonuje oceny jego skuteczności, zarówno na poziomie katedr, jak i na poziomie Wydziału. Wyniki pokontrolne wykorzystywane są do doskonalenia polityki jakości i budowy kultury jakości kształcenia. Podstawę dokumentacyjną stanowią wyniki analiz oraz formułowane rekomendacje dot. pomiaru poziomu kształcenia, podejmowanych działań naprawczych.

Wybrane cele, które udało się (choć częściowo) zrealizować w minionych latach:

- a) uczynienie powszechną ocenę cząstkową oraz stały monitoring stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania efektów kształcenia z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów;
- b) zestandaryzowanie zaliczania przedmiotów;
- c) poprawienie responsywności ankiety ewaluacyjnej, choć nie wszędzie i nie w zadowalającym stopniu;
- d) modyfikacja bazy dydaktycznej i poprawa zasobów bibliotecznych;
- e) korekta ECTS, form weryfikacji efektów kształcenia;
- f) skorygowanie treści nauczania, z wyraźnym zróżnicowaniem treści na I i II stopniu kształcenia;
- g) wprowadzenie systematycznych hospitacji.

Działania szczególnie mieszczące się w doskonaleniu WSZJK można odnieść do:

- a) włączenia interesariuszy wew. i zew. do określania, oceny, współtworzenia efektów kształcenia;
- b) doskonalenia systemu informatycznego;
- c) doskonalenia efektywności instrumentów kontroli oraz oceny działań korygujących i doskonalących;
- d) korekty wzorów ankiety ewaluacyjnej.

W wyniku działań kontrolnych pomiaru jakości kształcenia katedry i Wydział formułują permanentnie szereg rekomendacji na rok akademicki, np.:

- a) wzmożenie kontroli antyplagiatowej oraz rozwijanie samodzielności badawczej i pisarskiej;
- b) wyrównywanie poziomu kształcenia (tj. stopnia osiągania efektów kształcenia) na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych;
- c) zmiany strukturalne i programowe specjalności;
- d) poprawa warunków pracy dla zapewnienia realizacji efektów kształcenia oraz podniesienie wymagań przy zaliczeniu przedmiotów;
- e) zmniejszenie liczebności grup ćwiczeniowych;
- f) zmodyfikowanie ankiety ewaluacyjnej tak, by odnosiła się do efektów kształcenia oraz by odnosiła się do kształcenia, a nie do cech osobowościowych;
- g) poszerzenia katalogu procedur oceny prac dyplomowych;
- h) dalszy rozwój współpracy z pracodawcami.

Ocena spełnienia kryterium 2.3 – W PEŁNI

Uzasadnienie oceny

Jednostka monitoruje funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, dokonuje systematycznej oceny jego skuteczności. Wyniki działań kontrolnych wykorzystuje do doskonalenia polityki jakości i budowy kultury jakości kształcenia.
3. Efektywność polityki kadrowej realizowanej w jednostce
Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3 Jednostka wspiera pracowników w rozwoju i nieustannie zwiększa swój potencjał kadrowy. W konkursowej procedurze zatrudnienia stosuje się transparentne kryteria. W polityce zatrudnienia bierze się pod uwagę strategiczne cele rozwojowe Jednostki oraz zapotrzebowania kadrowe poszczególnych kierunków.
Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3 Zaleca się intensyfikację działań, w tym prowadzenia polityki kadrowej sprzyjających uzyskaniu pełnych uprawnień akademickich na Wydziale.
3.1 Jednostka dysponuje zasobami kadrowymi dostosowanymi do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności dydaktycznej, naukowej lub badawczo-rozwojowej. *
1.Opis stanu faktycznego W zakresie polityki kadrowej jednostka zmierza do powiększenia potencjału naukowego i dydaktycznego, mając na uwadze zarówno prowadzone badania naukowe jak i realizację zadań dydaktycznych wynikających z prowadzonych kierunków studiów. Obecnie w jednostce zatrudnionych jest 140 pracowników dydaktyczno-naukowych w tym: 4 profesorów, 23 doktorów habilitowanych, 76 doktorów oraz 37 magistrów. Ze względu na zainteresowania naukowe oraz kompetencje zawodowe, pracownicy tworzą w strukturze organizacyjnej Wydziału katedry i zakłady, odpowiadające za realizację poszczególnych przedmiotów w ramach studiów Część pracowników koncentruje zainteresowania naukowe na kwestiach ogólnoteoretycznych, część na właściwych dla specjalizacji (kierunek psychologia) lub specjalności (pedagogika) zagadnieniach. Na Wydziale pracują specjaliści w zakresie metodologii nauk społecznych i humanistycznych, historii wychowania oraz teorii wychowania i kształcenia. Znaczącą rolę w budowaniu teorii pedagogicznych i psychologicznych odgrywa filozofia (w tym, filozofia wychowania) oraz antropologia. Specjalizacje, wiążące się z treściami kształcenia psychologów koncentrują się na: psychologii osobowości i różnic indywidualnych, psychologii klinicznej, psychopatologii i psychologii prokreacji, psychologii pracy, organizacji i doradztwa zawodowego, psychologii społecznej, psychologii rozwoju w edukacji, psychologii zdrowia i psychologii stresu. Specjalizacje naukowe pedagogów koncentrują się w ramach: andragogiki i geragogiki, pedagogiki społecznej, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, wybranych dziedzin pedagogiki specjalnej i resocjalizacji, pedagogiki twórczości, pedagogiki wychowania fizycznego i zdrowotnego, edukacji artystycznej i estetyczno-medialnej. Zróżnicowana kadra naukowo-dydaktyczna umożliwia prowadzenie wspólnych projektów badawczych oraz licznych studiów

podyplomowych.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.1 W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

W zakresie polityki kadrowej Jednostka kieruje się przejrzystymi kryteriami dotyczącymi analizy zainteresowań badawczych i dorobku naukowego pracowników. Działania te gwarantują utrzymanie potencjału naukowego. Zasoby kadrowe odpowiadają ustawowemu minimum kadrowemu, które jest niezbędne dla każdego kierunku. Polityka władz Wydziału skierowana jest też na grupę magistrów, z której rekrutują się doktoranci. Jednostka skoncentrowana jest na powiększaniu dorobku naukowego, uczestnictwie pracowników w licznych projektach badawczych i utrzymaniu ciągłości pracy dydaktycznej na prowadzonych kierunkach studiów.

3.2 Jednostka prowadzi efektywną politykę kadrową umożliwiającą właściwe wykorzystanie potencjału pracowników naukowo-dydaktycznych, rozwój ich kwalifikacji i pozyskiwanie nowych pracowników oraz sprzyjającą umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Opis stanu faktycznego

Wydział w swojej strategii określił działania związane z rozwojem naukowym pracowników, które są systematycznie realizowane i weryfikowane. Polityka kadrowa na Wydziale realizowana jest poprzez: a) zatrudnianie pracowników w drodze otwartych konkursów, o których informacje przedstawiane są na forum ogólnopolskim; b) ogłaszanie konkursów na wewnętrzne granty naukowo-badawcze; c) wspieranie wyjazdów pracowników na zagraniczne uczelnie; d) organizowanie staży zagranicznych w ramach projektów edukacyjnych; e) wyjazdy z wykładami za granicę w ramach programu ERASMUS+; f) udzielanie urlopów naukowych; g) przyjmowanie zagranicznych pracowników naukowych i włączenie ich w proces dydaktyczny na Wydziale. W miarę możliwości finansowych Dziekan Wydziału zapewnia wsparcie finansowe projektów badawczych. Każdy pracownik zgłasza projekt do Kierownika katedry (zakładu) do 30 listopada każdego roku. Komisja Konkursowa do spraw badań naukowych ocenia złożone propozycje. Pracownik, który otrzymał dotację na badania jest zobowiązany do przedstawienia sprawozdania z wykonanych prac. Za rozwój naukowy młodej kadry odpowiedzialni są samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni. W jednostkach organizacyjnych Wydziału organizowane są systematyczne seminaria naukowe, które umożliwiają młodym pracownikom na zapoznanie się z warsztatem badawczym starszych kolegów oraz na prezentację własnych projektów badawczych. Na wniosek pracowników zainteresowanych dyskusją nad przygotowywaną rozprawą habilitacyjną organizowane są specjalne seminaria. Z pracownikami, którzy w przewidzianym terminie nie zdobyli stosownych stopni naukowych lub nie zostali pozytywnie ocenieni rozwiązywane są umowy o pracę.

Współpraca międzynarodowa kadry dydaktyczno – naukowej jest rozwijana w sposób właściwy. Polityka kadrowa jest zbudowana po to, żeby motywować studentów i kadrę do umiędzynarodowienia. Rekrutacja do wyjazdów i staży naukowych jest ciągła, publikowana na stronach internetowych Wydziału. Stwierdzić należy brak

przeszkód do uczestnictwa w konferencjach, stażach, pobytach. W celu ciągłego rozwoju kadry naukowej oceniana jednostka oferuje swoim pracownikom możliwość wyjazdów naukowo-badawczych do zagranicznych instytucji i ośrodków badawczych. Pracownicy naukowo-dydaktyczni mogą ubiegać się o dofinansowanie wyjazdów na konferencje lub seminaria naukowe ze środków Uczelni, co sprzyja intensyfikacji umiędzynarodowienia badań naukowych oraz wymianie doświadczeń dydaktycznych. Efektem powyższych działań władz Jednostki są liczne międzynarodowe projekty edukacyjne, naukowo – badawcze oraz strukturalne.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.2 W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Wydział podejmuje zróżnicowane działania związane z rozwojem naukowym pracowników. Zróżnicowane działania sytują się w sferze finansowania badań, udziału w konferencjach, finansowania publikowanych monografii naukowych oraz organizacji seminariów naukowych dla pracowników Wydziału. Przyjęte procedury gwarantują stabilizację oraz rozwój kadry przede wszystkim w grupie pracowników samodzielnych. Polityka kadrowa sprzyja powstawaniu zespołów badawczych skupionych wokół wysokokwalifikowanej kadry. Wydział zmierza też do zmniejszenia liczby grupy pracowników – magistrów, wśród których część realizuje prace doktorskie pod kierunkiem samodzielnych nauczycieli akademickich zatrudnionych w Jednostce.

Należy podkreślić, iż jednostka realizuje w sposób wyraźny strategię umiędzynarodowienia i prowadzi klarowną politykę sprzyjającą i wspierającą proces internacjonalizacji kierunku kształcenia i wymiany kadry w ramach Programu Erasmus+ oraz innych programów i projektów międzynarodowych. Po dokonaniu szczegółowej weryfikacji realizacji wyżej wymienionych programów Zespół Oceniający PKA doszedł do wniosku, że ocenianej jednostce udało się nie tylko sformułować istotne aspekty i elementy internacjonalizacji, ale również osiągnąć rzeczywiste jej efekty.

4. Zapewnienie rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej zgodnie ze strategią rozwoju jednostki

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Wydział zapewnia odpowiednią bazę dydaktyczną i naukową, zgodną z celami strategii rozwoju jednostki, umożliwia studentom realizację założonych efektów kształcenia związanych ze specyfiką prowadzonych kierunków: pedagogika i psychologia. Modernizuje bazę dydaktyczną, starając się gwarantować studentom oraz pracownikom dostęp do międzynarodowych informacji naukowo-badawczych, eksponując specyfikę działalności dydaktycznej i naukowo-badawczej, a także wspomagając swą bazą środowisko lokalne. Baza dydaktyczna jest regularnie aktualizowana poprzez zakupy nowoczesnych urządzeń. Utrudnieniem w optymalnej realizacji zamierzonych celów jest rozproszenie obiektów i brak odrębnych zbiorów bibliotecznych w budynku Instytutu Psychologii.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

Stworzenie infrastruktury biblioteki w budynku przy ul Smugowej 10/12, gdzie

odbywają się zajęcia z kierunku psychologia.
4.1 Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową dostosowaną do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności dydaktycznej, zapewniającą osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach studiów, oraz działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej. *
1. Opis stanu faktycznego Infrastruktura dydaktyczna Wydziału zlokalizowana jest w trzech obiektach miasta Łódź. Główna siedziba Wydziału znajduje się przy ul. Pomorskiej 46/48 i obejmuje dwa połączone budynki (A,B) posiadające: łączną liczbę 27 sal dydaktycznych, przeznaczonych na ćwiczenia i wykłady (od 12 do 92 miejsc) oraz aulę (200 miejsc), bibliotekę z czytelnią, magazyn książek, a także pokoje pracowników. W pomieszczeniach tych realizowane są zajęcia, na których osiągane są efekty kształcenia przede wszystkim studentów kierunku pedagogika i części studiów podyplomowych. Drugi obiekt zlokalizowany jest przy ul. Smugowej 10/12 i mieści 22 sale wykładowe (od 10 do 177 miejsc). Prowadzone są w nim zajęcia na kierunku psychologia. Wydział dysponuje także salami sportowymi wynajmowanymi w innej lokalizacji na bazie porozumienia z SWFiS i AZS UŁ. Wydział posiada: 3 pracownie informatyczne, 3 pracownie zajęć artystycznych (plastycznych, muzycznych, teatralnych i ruchowych), które mieszczą właściwe urządzenia, oprzyrządowanie, środki i materiały dydaktyczne. Oryginalnymi elementami infrastruktury naukowej i badawczej są: bogato wyposażona w księgozbiór oraz innowacyjne pomoce dydaktyczne pracownia metodyczna (Centrum Wsparcia Metodycznego Nauczycieli i Studentów), a także dwa laboratoria: „Laboratorium empiryczne” – do obserwacji uczestniczącej (wraz z jej rejestracją) i do badań z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego oraz „Testoteka” – posiadając zbiór testów psychologicznych z określonym systemem udostępniania i nadzoru stosowania (regulamin). Sale dydaktyczne (wykładowe i ćwiczeniowe) wyposażone są w rzutniki multimedialne, w mniejszych salach wykorzystywane są rzutniki przenośne. Nieliczne sale (aule) posiadają nagłośnienie i pętlę indukcyjną dla niesłyszących. Studenci i pracownicy mają możliwość korzystania ze zbiorów Biblioteki Wydziału (znajdującego się w budynku przy ul. Pomorskiej) i zasobów Biblioteki UŁ. Biblioteka wydziałowa, działająca w dni powszednie oraz w sobotę, dysponuje 34186 woluminów książek, 4312 woluminów czasopism, prenumeruje 57 tytułów czasopism bieżących, w tym 3 zagraniczne. Przestronna czytelnia biblioteki posiada 58 miejsc i 18 stanowisk komputerowych. Obsługa czytelników odbywa się w systemie elektronicznym Symphony oraz za pomocą katalogu kartkowego. Pokoje pracowników wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu. Pokoje administracyjne zaprojektowane są częściowo w systemie open space. W budynkach rozmieszczone są otwarte punkty dostępowe WiFi. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie wypowiadali się na temat infrastruktury dydaktyczno-naukowej. W ocenie tej grupy społeczności akademickiej, wyposażenie sal dydaktycznych umożliwia uzyskiwanie poszczególnych efektów uczenia się. Istotne jest dostosowanie wielkości sal do liczby studentów na

poszczególnych zajęciach. Problemem jest jednak niepełne dostosowanie infrastruktury Jednostki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami narządu ruchu (dotyczy to głównie budynku przy ul. Smugowej, gdzie mieści się Instytut Psychologii oraz Pracownia Pedagogiki Specjalnej). W opinii studentów Uczelnia zapewnia odpowiedni dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej, w tym aktualnej literatury i specjalistycznych księgozbiorów dzięki funkcjonowaniu Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. Ważne jest, że budynek Biblioteki jest w pełni dostosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Środowisko studenckie pozytywnie wypowiadało się na temat infrastruktury instytucji, w których odbywają się praktyki studenckie.

2. Ocena spełnienia kryterium: W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Oceniana jednostka dysponuje właściwą infrastrukturą dydaktyczną i naukową odpowiadającą potrzebom wynikającym z prowadzonej działalności dydaktycznej i na dobrym poziomie umożliwia realizację efektów kształcenia na wszystkich rodzajach studiów, na studiach I i II stopnia oraz na studiach podyplomowych. Wielkość i wyposażenie sal dostosowana jest do potrzeb i liczebności grup studenckich. Podczas wizytacji budynku, a także w czasie spotkania z pracownikami i interesariuszami zewnętrznymi potwierdzono, że poprzez stworzoną infrastrukturę Wydział zapewnia w pełni realizację celów naukowo-badawczych i badawczo-rozwojowych (szczególnie poprzez posiadanie wyspecjalizowanego laboratorium i instrumentarium badawczego), a także wspiera w tych działaniach środowisko lokalne (na szczególne uznanie zasługuje oryginalna pracownia - Centrum Wsparcia Metodycznego Nauczycieli i Studentów). Wymienione pracownie podkreślają specyfikę działalności dydaktycznej, naukowej i badawczej Wydziału.

Jednak pomimo poprawności infrastruktury dydaktycznej i naukowej ze względu na zakładane cele dydaktyczne należy zwrócić uwagę na znaczne rozproszenie infrastruktury (lokalizacja w 3 miejscach), szczególnie mało funkcjonalne korzystanie z auli w odrębnym obiekcie oraz brak filii biblioteki w budynku, w którym realizowane są zajęcia dla kierunku: psychologia, co ogranicza studentom i pracownikom możliwość dostępu do bazy naukowej oraz racjonalną organizację studiów.

4.2 Jednostka zapewnia realizację celów strategicznych w zakresie rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej, uwzględniając potrzeby wynikające z prowadzonej działalności dydaktycznej, naukowej lub badawczo-rozwojowej oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

1. Opis stanu faktycznego

Wydział prowadzi kształcenie na platformie internetowej (e-WNoW), które najczęściej wspomaga tradycyjne formy kształcenia (blended learning), na bieżąco unowocześniając i aktualizując serwery, komputery, elementy infrastruktury sieciowej

i oprogramowania Office. W większości sal obecność rzutników, stanowisk komputerowych lub łączny internetowy pozwala na korzystanie z zasobów multimedialnych. W jednej sali i jednej pracowni zainstalowane są interaktywne tablice. Systematycznemu poszerzaniu ulegają zasoby testoteki i zasoby biblioteczne, a w ramach Repozytorium UŁ zbiory są digitalizowane. Wydział finansuje pakiet programów statystycznych SPSS i Statistica (pozwalający na analizę statystyczną badań empirycznych), ma wykupiony także dla studentów i pracowników dostęp do elektronicznej bazy PsycArticles na platformie EBSCO, co pozwala na dostęp do aktualnych zagranicznych czasopism naukowych, artykułów i on-line do elektronicznych baz danych. W ramach Centrum Wsparcia Metodycznego Nauczycieli i Studentów systematycznie gromadzone są nowoczesne pomoce dydaktyczne, filmy metodyczne, programy multimedialne, dzięki którym utrzymywana jest wysokiego poziomu działalności dydaktycznej a także intensyfikacja współpracy i odpowiadanie na potrzeby otoczenia społecznego (efektywna realizacja tych celów była bardzo podkreślana na zebraniu z interesariuszami zewnętrznymi). 2. Ocena spełnienia kryterium 4.2 – W PEŁNI 3. Uzasadnienie oceny Wydział we właściwy sposób zapewnia realizację celów strategicznych w zakresie rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej, regularnie ją modernizując i aktualizując poprzez zakupy urządzeń i umożliwienie korzystania z bazy międzynarodowych informacji naukowo-badawczych. Dbą o optymalne wykorzystanie i popularyzację swych osiągnięć wśród interesariuszy wewnętrznych i w środowisku lokalnym, wspiera możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (dzięki wykorzystaniu programów umożliwiających analizę badań empirycznych, digitalizację znacznej części prac i projektów naukowych, wypożyczalnię zbiorów metodycznych, kształcenie typu blended learning). Spełnia standardy modernizującej się placówki.	5. Współdziałanie z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5 Współdziałanie z otoczeniem społecznym i gospodarczym obejmuje obszar naukowy, w ramach którego nauczyciele akademicki i studenci przygotowują i realizują badania, a także obszar dydaktyczny dotyczący bezpośredniego kontaktu z praktyką w celu zdobywania przez studentów doświadczeń zawodowych. Wydział Nauk o Wychowaniu UŁ podejmuje liczne i skuteczne działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia, w tym w zakresie określania efektów i realizacji programu kształcenia, tworząc jakościową infrastrukturę dla dydaktyki i badań naukowych; jednak doskonalenia wymaga oferta kierowana do studentów zagranicznych. Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5
--	--

Doskonalenia wymaga oferta kierowana do studentów zagranicznych. Zaleca się poprawę koordynacji procesu internacjonalizacji i dokumentacji współpracy międzynarodowej na kierunku psychologia.
5.1 Jednostka, realizując strategię rozwoju, współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi, a także z instytucjami działającymi w jej otoczeniu społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz uczestniczy w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich. *
1. Opis stanu faktycznego Z informacji uzyskanych od Władz jednostki w trakcie wizytacji wynika, że oceniany Wydział Nauk o Wychowaniu UŁ właściwie i konsekwentnie uczestniczy w międzynarodowej wymianie studentów, pracowników naukowych i dydaktycznych. Z danych przekazanych Zespołowi Oceniającemu PKA wynika, że oceniana jednostka podejmuje działania mające na celu aktywizację studentów i kadry naukowo – dydaktycznej do realizacji wymiany międzynarodowej, uczestnictwa w międzynarodowych programach i projektach. Wydział ma podpisanych szereg umów z uczelniami zagranicznymi, które pozwalają na ciągłą wymianę studentów oraz kadry naukowo – dydaktycznej. Na podstawie informacji zawartych w raporcie samooceny trudno jest określić rzeczywisty wymiar współpracy i efekty. Dlatego poddano też szczegółowej weryfikacji realizację procesu umiędzynarodowienia, sprawdzono konkretne efekty procesu w obszarach dydaktyczno – edukacyjnym oraz badawczo – naukowym. Spośród instytucji partnerskich, z którym są realizowane dwustronne umowy na uwagę zasługują zwłaszcza te, z którymi współpraca przynosi konkretne efekty w postaci wspólnie organizowanych konferencji naukowych, wydawania wspólnych publikacji, wymiany kadry naukowo – dydaktycznej w ramach stanowisk professor visiting. Władze ocenianej jednostki, we współpracy z powyższymi instytucjami kreują w sposób właściwy politykę umiędzynarodowienia poszczególnych kierunków studiów poprzez: – Wydawanie publikacji powstałych w wyniku współpracy międzynarodowej – Realizację wspólnych projektów badawczych – Publikowanie i lokowanie publikacji w wydawnictwach zagranicznych – Udział pracowników Jednostki w zagranicznych stażach naukowych i międzynarodowych konferencjach naukowych realizowanych zagranicą przez ośrodki akademickie Wobec powyższych informacji, Ekspert międzynarodowy zwrócił uwagę na jednostronny charakter realizowanych projektów międzynarodowych. Wszystkie, bowiem projekty są realizowane na kierunku Pedagogika. Pracownicy kierunku Psychologia wykazują w tym zakresie minimalną aktywność. Akredytowana jednostka prowadzi zróżnicowaną współpracę z interesariuszami

zewnętrznymi. Wśród najczęściej realizowanych form są: organizacja praktyk oraz wolontariat, udział studentów w projektach i warsztatach organizowanych przez instytucje zewnętrzne, realizacja zajęć dydaktycznych z udziałem przedstawicieli instytucji w siedzibie pracodawcy oraz na terenie WNoW, udział studentów w dniach informacyjnych organizowanych przez instytucje zewnętrzne, realizacja projektów w ramach zajęć przygotowywane przez studentów we współpracy z instytucjami edukacyjnymi i pomocowymi. Na szczególną uwagę zasługuje wsparcie oferowane studentom w zakresie dalszego pogłębiania wiedzy i umiejętności (między innymi rekomendacje szkół trenerskich i coachingowych, będących uzupełnieniem wiedzy zdobytej w trakcie studiów). Wśród firm i instytucji współpracujących z wydziałem znajdują się podmioty, które charakterem swojej działalności wpisują się w poszczególne profile kształcenia.

Współpraca z absolwentami to kolejny i zarazem ważny fragment łączenia procesów dydaktycznych ze środowiskiem pracy. Polega ona na prowadzeniu projektów WRP/WNoW skierowanych do absolwentów (np. „Kreator zdrowia i aktywności fizycznej” projekt „Terapia przez rozwój- absolwentów, nauczycieli i wychowawców MOS i MOW w Łodzi). Uwagę zwracają spotkania absolwentów ze studentami w ramach zajęć dydaktycznych, w tym warsztatów. Realizacja projektu badawczego „Kształcenie akademickie pedagogów z perspektywy doświadczeń zawodowych absolwentów i wymogów praktyki. W poszukiwaniu teorii działania profesjonalnego”- którego celem są badania losów absolwentów dopełniają ten element prowadzonej współpracy. Istotne dla rozwoju wydziału oraz pogłębienia wiedzy są badania wykonywane na zlecenie pracodawcy. W tym temacie aktualnie realizowany jest temat „Odczuwanie głodu alkoholu przez osoby uzależnione. Polska adaptacja narzędzi pomiaru i ich upowszechnienie” na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z siedzibą w Warszawie.

Na spotkaniu z zespołem wizytującym obecnych było 20 przedstawicieli pracodawców reprezentujących różne podmioty współpracujące z wydziałem. Potwierdzili oni dobrą współpracę oraz łatwość nawiązywania kontaktów w zakresie reakcji na potrzeby pracodawcy. Dla podniesienia rangi oraz podniesienia roli pracodawców w procesie kształcenia każda inauguracja roku akademickiego wiąże się z wystąpieniem przedstawiciela rynku pracy.

Istotnym elementem wiązania interesariuszy zewnętrznych z wizytowaną jednostką jest szeroko prowadzona w tym zakresie działalność Akademickiego Biura Pracy Zawodowej. Dotyczy ona głównie inicjatyw, które mają na celu podniesienie kompetencji zawodowych studentów i absolwentów oraz umiejętności poruszania się ich po rynku pracy. W porozumieniu z pracodawcami ABKZ organizuje szkolenia i warsztaty dotyczące aktualnych zagadnień rynku pracy. Dzięki takiej działalności firmy i instytucje mają możliwość dotarcia do zainteresowanej grupy odbiorców.

W akredytowanej jednostce działają Koła Naukowe, które w ramach prowadzonych spotkań podejmują tematykę związaną z rynkiem pracy. Również dzięki zróżnicowanej współpracy z jednostkami oraz udziału studentów w programach i projektach wzmocnieniu ulegają umiejętności. Organizowane cyklicznie spotkania z pracodawcami przybliżają charakterystykę rynku pracy pomagając jednocześnie w

wejściu studentom w jej specyfikę. Główne elementy współpracy obejmują obszar naukowy, w ramach którego członkowie kół przygotowują i realizują badania, a także obszar dydaktyczny dotyczący zdobywania doświadczeń zawodowych poprzez bezpośredni kontakt z praktyką. Ważnym, podkreślanym przez studentów projektem społeczno-pedagogicznym jest reSTART powołany w 2013 r. jako inicjatywa, dziś funkcjonujący jako rozbudowany system.

Studenci wizytowanego Wydziału mają możliwość udziału w programie wymiany międzynarodowej Erasmus+. Istotne jest, że nawiązane umowy są spójne z prowadzonymi kierunkami kształcenia, a w ich realizacji biorą udział studenci I i II poziomu kształcenia. Jak wynika z informacji przedstawionych przez Uczelnię udział studentów w wymianach międzynarodowych z roku na rok wzrasta (w latach 2012-2014 z programu Erasmus skorzystało łącznie 70 studentów wizytowanego Wydziału, w tym w ostatnim roku aż 32 osoby). Studenci poprzez aktywne uczestnictwo w Studenckich Kołach Naukowych mają możliwość udziału w konferencjach, kongresach i spotkaniach naukowych organizowanych na arenie krajowej i międzynarodowej. Opisane sytuacje spełniają cel 3 Strategii Wydziału Nauk o Wychowaniu dotyczący „wzrostu poziomu umiędzynarodowienia badań naukowych i dydaktyki, w tym w szczególności cel 3.6 odnoszący się do zwiększania liczby studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających z programu Erasmus+. Istotne jest, że Jednostka umożliwia krajowe wymiany studenckie z programu MOST, co warunkuje możliwość zdobycia przez studentów odpowiedniego doświadczenia na arenie krajowej (w latach 2012-2013 ze wskazanej możliwości skorzystały 3 osoby).

Studenci pozytywnie ocenili współpracę Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pozytywnie należy ocenić, że przedstawiciele przemysłu prowadzą zajęcia praktyczne, a ich częstotliwość uzależniona jest od specyfiki przedmiotu.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.1 W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

- 1) Badania naukowe jednostki są prowadzone na właściwym poziomie ich umiędzynarodowienia. Przede wszystkim są realizowane na kierunku Pedagogika. Oceniana jednostka angażuje pracowników do podejmowania współpracy międzynarodowej przy realizacji wspólnych grantów. Wydział zapewnia udział studentów w programach wymiany międzynarodowej, w tym Erasmus/Erasmus+;
- 2) Jednostka podejmuje liczne i skuteczne działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia, pomimo niektórych braków w tym zakresie, podkreślonych w raporcie Zespołu Oceniającego PKA.
- 3) Ekspert nie miał możliwości dokładnego zweryfikowania dokumentacji zawartej w Raporcie Samooceny Jednostki z powodu jej niedostarczenia przez osoby odpowiedzialne za kierunek Psychologia.
- 4) Współpraca wizytowanej przez ZO jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest mocną stroną prowadzonej działalności. Na uwagę zwraca znaczna różnorodność form prowadzonych kontaktów oraz jej systematyczność.
- 5) Jednostka nawiązała odpowiednią współpracę z krajowymi i zagranicznymi

ośrodkami akademickimi z punktu widzenia oceny studenckiej. Istotny jest udział studentów w wymianach krajowych i międzynarodowych, co spełnia cel 3 Strategii Wydziału Nauk o Wychowaniu.
5.2 Jednostka dąży do umiędzynarodowienia procesu kształcenia, m.in. poprzez mobilność studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich, realizację programów studiów w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.
1. Opis stanu faktycznego: W trakcie weryfikacji stopnia internacjonalizacji procesu kształcenia ocenie poddano wpływ współpracy międzynarodowej z partnerskimi instytucjami na efekty i realizację programu kształcenia na poszczególnych kierunkach prowadzonych przez ocenianą jednostkę. W trakcie przygotowywania programu kształcenia dla poszczególnych kierunków, stopni i profili kształcenia jednostka korzysta z wzorców międzynarodowych. Efektem powyższej współpracy w zakresie dydaktyki i rozwoju kierunków w ocenianej jednostce, jest kształtowanie nowych modeli programu na poszczególnych specjalnościach, opiniowanych przez zagranicznych ekspertów z partnerskich instytucji. Z dokumentacji dostarczonej przez Władze Zespołowi Oceniającemu PKA oraz jej szczegółowej weryfikacji podczas wizytacji wynika, że studenci mają pełną możliwość uczestniczenia w procesie internacjonalizacji poprzez: udział w wykładach, warsztatach i debatach prowadzonych przez ekspertów zagranicznych, dyskusje panelowe z udziałem ekspertów; organizowane corocznie serie wykładów i warsztatów dla studentów, które są istotnym elementem kształcenia, dostęp do publikacji ukazujących się w czasopiśmie zagranicznych, do baz danych. Wydział podejmuje działania mające na celu umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Studenci mają możliwość udziału w wymianach międzynarodowych (studia i praktyki), przedmiotach prowadzonych w języku angielskim (w chwili obecnej oferta w tym zakresie obejmuje 14 przedmiotów prowadzonych przez Jednostkę) oraz zajęciach dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem visiting profesor (w latach 2012-2015 13 wykładowców przeprowadziło zajęcia z krajów europejskich oraz Kanady i Japonii). Jednostka nie oferuje programów studiów ani specjalności prowadzonych w językach obcych. Problemem jest również niespełnienie Celu 3.4 Strategii Wydziału, dotyczącego „poprawy kompetencji językowych studentów”. Środowisko studenckie podczas spotkania z ZO PKA negatywnie oceniło kompetencje związane z nauką specjalistycznego języka obcego. Istnieje małe zainteresowanie wśród studentów zagranicznych kształceniem na Wydziale, lecz ich liczba z roku na rok rośnie (w latach 2012-2014 tylko 18 osób podjęło studia z programu Erasmus+ w wizytowanej Jednostce). Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat oferowanych możliwości internacjonalizacji procesu kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.2 W PEŁNI 3. Uzasadnienie oceny: Jednostka dąży do umiędzynarodowienia procesu kształcenia, podejmuje liczne i skuteczne działania mające na celu internacjonalizację procesu kształcenia, w tym w zakresie określania efektów i realizacji programu kształcenia, tworząc jakościową infrastrukturę dla dydaktyki i badań naukowych; jednak doskonalenia wymaga oferta kierowana do studentów zagranicznych.
6. Funkcjonowanie systemu wsparcia studentów i doktorantów
Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6 Jednostka posiada odpowiednio funkcjonujący system wsparcia dla studentów, w tym Samorządu Studentów i organizacji studenckich. Kryteria 6.1 oraz 6.2. uzyskały oceny kolejno w pełni i znacząco, co determinuje ocenę spełnienia niniejszego kryterium nadrzędnego.
Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6 Zaleca się uzupełnienie składów organów kolegialnych oraz Komisji Dyscyplinarnej ds. studentów o brakujących przedstawicieli studentów. Zaleca się umożliwienie środowisku studenckiemu udziału w ocenie i weryfikacji prawidłowości funkcjonujących form wsparcia naukowo-dydaktycznego.
6.1. Jednostka zapewnia studentom i doktorantom wsparcie w zakresie pomocy materialnej, w procesie uzyskiwania efektów kształcenia, oraz rozwoju aktywności naukowej, artystycznej lub sportowej: * 6.1.1 Zapewniana przez jednostkę opieka naukowa, dydaktyczna i materialna jest zorientowana na potrzeby studentów i doktorantów oraz uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych, * 6.1.2 Jednostka wdrożyła skuteczny i przejrzysty system rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
6.1.1. Opis stanu faktycznego: OPEIKA NAUKOWA i DYDAKTYCZNA: System opieki naukowej skierowanej do środowiska studenckiego funkcjonuje prawidłowo. W ramach opieki naukowej środowisko studenckie ma możliwość uczestnictwa w 11 Studenckich Kołach Naukowych, których działalność ma charakter głównie badawczo-naukowy. Studenci biorą udział m.in. w konkursach, konferencjach i seminariach naukowych (krajowych oraz sporadycznie międzynarodowych). W latach 2012-2015 studenci Jednostki opublikowali łącznie 21 prac naukowych. Opisane sytuacje wskazują, że Jednostka zapewnia opiekę naukową zorientowaną na potrzeby studentów, co odzwierciedlają aktywnie działające koła naukowe oraz pozytywne opinie środowiska studenckiego w tym obszarze. Studenci wskazali, że posiadają swobodę w doborze tematyki prac dyplomowych. Jednostka posiada wdrożony system opieki dydaktycznej skierowany do środowiska studenckiego. Pozytywnie należy ocenić możliwości powszechnych konsultacji studentów z wykładowcami, system wsparcia z wykorzystaniem

opiekunów roku, indywidualizację procesu kształcenia, funkcjonowanie platformy e-learningowej, czy możliwości powszechnego dostępu do dokumentów związanych z tokiem studiów z wykorzystaniem systemu USOS. Studenci wyróżniająco ocenili funkcjonowanie Dziekanatu oraz kompetencje pracowników administracyjnych. System wsparcia naukowo-dydaktycznego wyróżniająco uwzględnia osoby niepełnosprawne (w chwili obecnej 51 studentów w Jednostce). W Uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Uzależnień, które wspomaga studentów w procesie uzyskiwania zakładanych efektów kształcenia. Istotne jest uwzględnienie studentów ze wszystkimi formami niepełnosprawności (również psychicznymi, czy dotyczącymi uzależnień) w omawianych aspektach. Zastrzeżenia budzi fakt braku możliwości powszechnego udziału środowiska studenckiego w ocenie i weryfikacji prawidłowości funkcjonujących form wsparcia.

OPIEKA MATERIALNA: Jednostka posiada przejrzysty system opieki materialnej i socjalnej skierowanej do środowiska studenckiego. Studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie świadczenia wskazane w art. 173 ust. 1 Ustawy. Uczelnia stosuje dodatkowe mechanizmy motywujące w procesie kształcenia, w postaci stypendium im. Profesora Ryszarda Więckowskiego oraz medalu „za chlubne studia”. Ważne z punktu widzenia weryfikacji wskazanego systemu, jest uczestnictwo studentów w Komisjach Stypendialnych w wymiarze zgodnym z art. 175 ust. 4 Ustawy. Należy zwrócić uwagę, że wskazane postępowania mają charakter powszechny, są zgodne z obowiązującymi regulaminami i przepisami prawa oraz w pełni zrozumiałe dla środowiska studenckiego.

7.1.2. Opis stanu faktycznego:

W Jednostce nie wprowadzono odrębnej procedury dotyczącej systemu rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych, co przyczynia się do braku kompleksowego charakteru stosowanych rozwiązań. Sytuacje sporne są identyfikowane i rozwiązywane na podstawie nieformalnych działań (głównie spotkań z kierownikami jednostek organizacyjnych Wydziału) oraz zapisów Regulaminu studiów. W przypadku niemożności rozwiązania problemu sprawa kierowana jest do odpowiednich Prodziekanów i Dziekana Wydziału. Wskazane postępowania cechuje skuteczność i efektywność działań, co potwierdziły opinie studentów. W przypadku znacznego naruszenia Regulaminu studiów sprawa kierowana jest do Komisji Dyscyplinarnej ds. studentów. Wskazana Komisja orzeka w składzie niezgodnym z art. 213 ust. 5 Ustawy, co do odpowiedniego minimalnego udziału studentów w Komisji, co należy ocenić negatywnie. W chwili obecnej środowisko studenckie jest reprezentowane przez 12 z 31 członków Komisji dyscyplinarnej ds. studentów.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.1 i 6.1.2: W PEŁNI

Uzasadnienie oceny:

System opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej funkcjonuje prawidłowo i wyróżniająco uwzględnia studentów z różnymi formami niepełnosprawności. Stosowane rozwiązania dotyczące sytuacji konfliktowych są skuteczne i spełniają swoją rolę z punktu widzenia oceny studenckiej. Problemem jest jednak brak minimalnego udziału przedstawicieli studentów w Komisji Dyscyplinarnej ds.

studentów.
6.2 Jednostka wspiera działalność samorządu i innych organizacji zrzeszających studentów lub doktorantów oraz współpracuje z nimi, mając na uwadze realizację strategii; jednostka przeprowadza działania mające na celu aktywne włączenie studentów oraz doktorantów do prac organów kolegialnych jednostki, komisji statutowych i doraźnych, zwłaszcza tych, których celem jest zarządzanie procesem dydaktycznym, zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia oraz zapewnianie wsparcia naukowego, dydaktycznego i materialnego. *
1. Opis stanu faktycznego: Samorząd Studentów prowadzi działalność, która wspiera rozwój i proces uczenia się środowiska studenckiego. Jednostka w odpowiedni sposób wspomaga działalność Wydziałowej Rady Samorządu Studentów oraz innych organizacji studenckich, w tym studenckich kół naukowych. Samorząd Studentów posiada do dyspozycji biuro, wyposażone w niezbędne urządzenia do obsługi administracyjnej. Uczelnia zapewnia środki materialne niezbędne do funkcjonowania Samorządu Studentów, zgodnie z art. 202 ust. 8 Ustawy. Przedstawiciele studentów posiadają głos opiniotwórczy we wszystkich sprawach związanych z dydaktyką prowadzoną w Jednostce, co przyczynia się do doskonalenia procesu kształcenia. Samorząd Studentów opiniuje Regulamin studiów oraz programy studiów zgodnie z art. 161 ust.2 oraz art. 68 ust. 1 pkt. 2 Ustawy. Zastrzeżenia budzie jednak fakt, że Uczelnia nie spełnia wymagań z art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust. 4 Ustawy co do odpowiedniego minimalnego udziału przedstawicieli studentów w Senacie Uczelni oraz Radzie Wydziału Nauk o Wychowaniu. W chwili obecnej środowisko studenckie jest reprezentowane przez 19,72% (14 z 71) wszystkich członków Senatu oraz 17,02% (8 z 47) członków Rady Wydziału. Z analizy dokumentów przedstawionych przez Uczelnię wynika, że wskazane problemy dotyczące składu Rady Wydziału są spowodowane wzrostem liczby pełnoprawnych członków z ramienia wykładowców, bez jednoczesnego uruchomienia dodatkowych wakatów dla przedstawicieli studentów. Pozytywnie należy ocenić możliwość aktywnego uczestnictwa studentów w posiedzeniach organów kolegialnych Uczelni. Istotny jest również udział przedstawicieli studentów w Uczelnianej Radzie oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, gdzie studenci bezpośrednio uczestniczą w decyzjach dotyczących WSZJK. 2. Ocena spełnienia kryterium 6.2 ZNACZĄCO 3. Uzasadnienie oceny: Wsparcie działalności Samorządu Studentów oraz organizacji studenckich przez Jednostkę jest odpowiednie i umożliwia właściwe oraz samodzielne funkcjonowanie wskazanych organizacji. Wydział włącza przedstawicieli studentów do prac w organach kolegialnych, lecz ich liczba jest niezgodna z zapisami Ustawy.

7. Jakość kształcenia na studiach doktoranckich
Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 7
Odstąpiono od oceny
Zalecenia w odniesieniu do kryterium 7
7.1 Jednostka opracowała program studiów doktoranckich zapewniający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia właściwych dla obszaru wiedzy, dziedziny nauki oraz dyscypliny naukowej, której dotyczą studia, umożliwiające uzyskanie stopnia naukowego doktora. *
1. <i>Opis stanu faktycznego</i> Wydział Nauk o Wychowaniu nie prowadzi studiów doktoranckich. 2. <i>Ocena spełnienia kryterium</i> 3. <i>Uzasadnienie oceny</i>
7.2 Jednostka zapewnia doktorantom prowadzenie badań naukowych, w tym także poza jednostką realizującą kształcenie, oraz umożliwia nawiązywanie krajowych i zagranicznych kontaktów naukowych.
<i>Max. 1800 znaków (ze spacjami)</i> 1. <i>Opis stanu faktycznego</i> 2. <i>Ocena spełnienia kryterium 7.2</i> 3. <i>Uzasadnienie oceny</i>
7.3 Jednostka stosuje system ECTS, w którym liczba punktów odpowiada nakładowi pracy doktoranta, niezbędnemu do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.
<i>Max. 1800 znaków (ze spacjami)</i> 1. <i>Opis stanu faktycznego</i> 2. <i>Ocena spełnienia kryterium 7.3</i> 3. <i>Uzasadnienie oceny</i>
7.4 Jednostka stosuje na studiach doktoranckich wiarygodny, rzetelny i przejrzysty system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. *
<i>Max. 1800 znaków (ze spacjami)</i> 1. <i>Opis stanu faktycznego</i>

2. Ocena spełnienia kryterium 7.4 3. Uzasadnienie oceny
8. Jakość kształcenia na studiach podyplomowych
Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 8 Na wszystkich prowadzonych studiach podyplomowych stwierdzono istnienie dokumentacji, potwierdzającej merytorycznie wysoką jakość kształcenia na studiach podyplomowych oraz związku z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Kształcenie uwzględnienia Krajowe Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do poszczególnych dyscyplin i obszarów. Poprawny jest też przyjęty system weryfikacji efektów kształcenia. Zwrócono uwagę na uchybienia w zakresie przeliczenia punktów ECTS na całkowity nakład pracy studenta oraz niejednorodność opisu sylabusów na poszczególnych studiach podyplomowych.
Zalecenia w odniesieniu do kryterium 8 Przyjęcie właściwego, jednolitego ze studiami I i II stopnia prowadzonymi w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym systemu ECTS określenia całkowitego nakładu pracy studenta, połączonego z adekwatnym opisem. Ujednolicenie i optymalizacja dokumentacji dotyczących zakładanych efektów kształcenia oraz metod ich weryfikacji (szczególnie w sylabusach).
8.1 Jednostka umożliwia osiągnięcie przez słuchaczy zakładanych efektów kształcenia uwzględniających wymagania organizacji zawodowych i pracodawców oraz umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu lub nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy. *
1. Opis stanu faktycznego W swojej ofercie oceniany Wydział posiada kierunki studiów odpowiadające na zapotrzebowanie rynku pracy. Powstały one na zamówienie oraz we współpracy z takimi instytucjami jak Ministerstwo Pracy czy Urzędy Pracy. Również obserwacja odpowiednich aktów prawnych, jak i odpowiednia reakcja na zapotrzebowanie w ramach awansu zawodowego nauczycieli legło u podstaw uruchomienia kolejnych kierunków kształcenia. Według przedstawionej dokumentacji oferta Wydziału obejmowała 8 rodzajów studiów podyplomowych; w roku akad. 2015/16 realizowano jedynie 3 oferty studiów związanych z kierunkiem pedagogika („pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna” [ppiw], „oligofrenopedagogika - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną”, „logopedia z emisją głosu”). Nie uruchomiono 5 rodzajów studiów podyplomowych z powodu braku zainteresowania kandydatów (w latach ubiegłych 2013-14 zrekrutowano także słuchaczy na trysemestralne studia podyplomowe:

„poradnictwo zawodowe i doradztwo kariery” i dwusemestralne: „psychologia w zarządzaniu”). Niektóre z prowadzonych aktualnie i w latach ubiegłych studiów umożliwiają słuchaczom zdobycie dodatkowych kwalifikacji zawodowych lub uprawnień do wykonywania zawodu („ppi” - do pracy nauczyciela w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej; „oligofrenopedagogika - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną” - do pracy pedagogicznej z uczniami upośledzonymi umysłowo; „logopedia z emisją głosu” - do diagnozowania i prowadzenia ogólnej terapii zaburzeń mowy, ćwiczeń z zakresu emisji i higieny głosu oraz wspomagania dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu w Poradniach Logopedycznych, Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych, szkołach specjalnych, szkołach, jak również w żłobkach i przedszkolach; „poradnictwo zawodowe i doradztwo kariery” – do roli doradcy zawodowego i doradcy kariery), inne pozwalają na poszerzenie i doskonalenie umiejętności („psychologia w zarządzaniu”).

Z analizy dokumentacji wynika, że wszystkie efekty kształcenia na powyższych studiach podyplomowych, zatwierdzone stosownymi uchwałami Rady Wydziału i Zarządzeniami Rektora opracowane zostały na podstawie Rozporządzenia MNiSW z dn. 02.11.2011r. w sprawie KRK dla Szkolnictwa Wyższego, a w szczegółowych przypadkach także do innych rozporządzeń właściwych ministrów (np. efekty kształcenia w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej nawiązują do Rozporządzenia MNiSW z dn. 17 stycznia 2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). W dokumentacji wszystkich rodzajów studiów podyplomowych stwierdzono właściwy opis efektów kształcenia, określono je czytelnie, w powiązaniu z profilem studiów, a także w sposób odpowiadający na wymagania otoczenia społeczno-gospodarczego.

Studia prowadzone są w trybie niestacjonarnym i przewidują: na studiach „ppi” 360 godzin dydaktycznych, realizowanych w ciągu trzech semestrów; na studiach „oligofrenopedagogika - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną” - 3 semestry - 380 godzin, na studiach „logopedia z emisją głosu” - 4 semestry i 645 godzin. Zawartość przedstawionych dokumentów (m.in. dokonano analizy: efektów kształcenia; programu i planu studiów; sylwetki absolwenta – struktury kwalifikacji zawodowych; liczby semestrów i godzin przewidzianych do realizacji; sylabusów przedmiotów; wymiaru, zasad i form odbywania praktyk; kadry i bazy dydaktycznej; sprawozdań z realizacji studiów podyplomowych wraz z systematyczną ewaluacją jakości kształcenia na studiach podyplomowych) oraz rozmowy ze słuchaczami i kierownikami studiów wskazują na możliwość osiągnięcia w pełni przez słuchaczy zakładanych efektów. Programy studiów podyplomowych i konkretne przedmioty odpowiadają na wymagania rynku pracy, a wysoką jakość kształcenia na studiach podyplomowych prowadzonych w WNoW oraz przydatność uzyskanych kwalifikacji zawodowych potwierdzono w czasie rozmowy z pracodawcami.

2. Ocena spełnienia kryterium 8.1 – W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny:

Wydział dysponuje prawidłową dokumentacją dotyczącą studiów podyplomowych prowadzonych aktualnie i z lat ubiegłych. Jest ona przygotowana w sposób niebudzący

większych zastrzeżeń, choć formalnie nieujednolicony (np. różnorodnie przygotowane sylabusy; jedynie w dokumentach na studiach ppiw odnaleziono tabelę określającą relację pomiędzy efektami dla studiów a efektami zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów). Jednakże merytoryczna analiza dokumentacji i rozmowy z pracodawcami wskazują, że dobór efektów kształcenia pozwala słuchaczom na właściwe przygotowanie od strony teoretycznej i praktycznej oraz nabycie pełnych uprawnień do wykonywania zawodu lub na doskonalenie cenionych przez zewnętrznych interesariuszy kwalifikacji. Potwierdzają to sprawozdania z realizacji studiów oraz ich ewaluacja.

8.2 Jednostka stosuje na studiach podyplomowych wiarygodny, rzetelny i przejrzysty system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

1. Opis stanu faktycznego

Sposoby oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia szczegółowo opisane zostały w opracowanych sylabusach dla przedmiotów realizowanych na poszczególnych studiach podyplomowych w części „Metody i kryteria oceniania efektów kształcenia”. Ich analiza wskazuje, że wykorzystywane są zróżnicowane narzędzia ewaluacyjne: bieżące (najczęściej samoocena słuchaczy, ale także dyskusje, aktywne uczestnictwo w czasie zajęć, analiza przypadków, przygotowanie prezentacji multimedialnej) oraz etapowe (na koniec semestru, np. scenariusze zajęć z ich autoewaluacją, projekty indywidualne i grupowe, testy, prace pisemne, egzaminy ustne). Dopuszcza się możliwość dookreślenia sposobów weryfikacji efektów lub kryteriów różnicujących oceny w wyniku dyskusji słuchaczy. Tylko w przypadku niektórych sylabusów przy zestawie metod i kryteriów oceniania efektów kształcenia dołączono konkretny wykaz efektów (pod postacią adekwatnej numeracji, posiadają je np. sylabusy ze studiów „psychologia w zarządzaniu”, np. z przedmiotu „Coaching w ZZL”, „Analiza transakcyjna w zarządzaniu”). Brak ich m.in. w dokumentacji studiów „poradnictwo zawodowe i doradztwo kariery”.

Podczas wizytacji poddano oglądowi dokumentację dotyczącą oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w postaci prac etapowych, protokołów zaliczeń i egzaminów, a także wybranych prac dyplomowych. Analizowane materiały nie budzą większych zastrzeżeń. Są kompletne i opracowane poprawnie, dając perspektywę weryfikacji stopnia realizacji efektów kształcenia w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów i w skali globalnej (choć brak jest dokumentów dotyczących publicznych obron prac dyplomowych na studiach „poradnictwo zawodowe i doradztwo kariery”, „oligofrenopedagogika - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną” i „psychologia w oświacie”, w których według regulaminu uczestniczy zespół oceniający - promotor oraz kierownik studiów podyplomowych; nadmienić należy, iż pozostałe studia nie kończą się pracą dyplomową).

Przeprowadzona szczegółowa analiza otrzymanych prac etapowych będących

podstawą oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia uprawnia do stwierdzenia o poprawności i wielostronności zastosowanych metod oraz o rzetelności i wiarygodności dokumentacji (np. przedmiot „*edukacja matematyczna z metodyką*” studia „*ppiw*” rok akad. 2015/16, zaliczenie: egzamin, weryfikowane przez: test z określoną procentowo wiedzą, pracę indywidualną i grupową – opisanie projektu działania w szkole, który jest poddawany autorefleksji studentów, przy weryfikacji dostarczonych prac i protokołów stwierdzono, że test – posiada przejrzystą skalę punktową, a studenci otrzymywali zróżnicowane oceny; przedmiot „*edukacja polonistyczna z metodyką*” studia „*ppiw*” rok akad. 2014/15, zaliczenie: egzamin w formie ustnej (oceny w protokole od 4,00 do 5,00) i projekty indywidualne pod postacią scenariuszy – zestawu ćwiczeń, dołączono dokumenty potwierdzające sprawdzanie obecności na zajęciach, punktowana jest także aktywność wraz z komentarzami dokonującej oceny formującej). Dokumenty te potwierdzają istnienie przejrzystego i sprawiedliwego systemu oceny, odniesionego do realnych osiągnięć słuchaczy w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zauważono jednak, że sposoby oceny planowane w odniesieniu do niektórych przedmiotów nie umożliwiają całkowitej weryfikacji zakładanych efektów (np. przedmiot „*teorie wyboru zawodowego*” zakłada efekt „*potrafi zastosować wiedzę teoretyczną do opisu i wyjaśniania funkcjonowania człowieka w sytuacji podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych*”, a jego sprawdzenie polega na obecności na zajęciach; podobnie jest sprawdzany efekt „*potrafi realizować podstawowe zadania w zakresie doradztwa edukacyjnego i doradztwa kariery*” na przedmiocie „*Umiejętność pracy z grupą*”). W niewielkiej liczbie przypadków zauważono także tendencję do pobieżnego oceniania osiągnięć studentów (przedmiot „*współpraca z rodzicami*” studia „*ppiw*” rok akad. 2015/16, zaliczenie: aktywność na zajęciach, materiały wypracowane na ćwiczeniach bez doprecyzowanej kryterialnie oceny jakościowej). Nie natrafiono na oceny niedostateczne, będące podstawą do egzaminów poprawkowych. W dokumentacji (sprawozdania z realizacji studiów podyplomowych) znajdują się także raporty z ewaluacji na wszystkich edycjach studiów podyplomowych, w których nie znaleziono negatywnych uwag dotyczących formy czy rzetelności oceniania.

2. Ocena spełnienia kryterium 8.2 – W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Dokumentacja dotycząca sposobów sprawdzania efektów kształcenia w zdecydowanej większości analizowanych sylabusów prowadzona jest i prawidłowo, co pozwala stwierdzić, że istnieje możliwość weryfikacji założonych efektów kształcenia, a system oceny zakłada przejrzyste standardy. W znacznej większości analizowanych przedmiotowych sylabusów opisuje się wiele zróżnicowanych sposobów weryfikacji efektów kształcenia, adekwatnych do ich treści, jednak część sylabusów podaje jako element oceny również lub tylko aktywność studentów i obecność na zajęciach. Podkreślić należy także, iż znajdujące się w sylabusach rozwiązania prowadzących związane ze sprawdzaniem stopnia osiągnięcia efektów kształcenia odnoszą się do wszystkich kategorii efektów kształcenia (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).

Zdarzają się braki w dokumentacji, dotyczące m.in. braku przyporządkowania

konkretnych efektów kształcenia określonym sposobom oceny oraz nieobecności protokołów z końcowych obron prac dyplomowych, nieobecnych w dostarczonej dokumentacji.

8.3 Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania efektów kształcenia oraz w weryfikacji i ocenie osiągniętych efektów kształcenia. *

1. Opis stanu faktycznego

W procesie określania efektów kształcenia na studiach podyplomowych bierze udział Rada Programowa, powoływana dla każdego rodzaju studiów, w której składzie lub na posiedzeniu zwołanym w tej sprawie są obecni interesariusze zewnętrzni (czego przykładem może być dołączone do dokumentacji: sprawozdanie ze spotkania Rady Programowej Studiów Podyplomowych Pedagogika z dn. 17.09.2012, dotyczące opiniowania efektów kształcenia na kolejnej edycji studiów podyplomowych z ppiw oraz liczne zaświadczenia, potwierdzające włączanie się w proces określania efektów kształcenia dyrektorów placówek oświatowych - szkół i przedszkoli).

Weryfikacja i ocena poziomu osiągania efektów kształcenia jest zadaniem interesariuszy zewnętrznych prowadzących praktyki lub zajęcia przedmiotowe, które mają na celu dostarczenie wiedzy oraz kształtowanie kompetencji miękkich, merytorycznych i metodycznych, niezbędnych do sprawnego funkcjonowania słuchacza na rynku pracy. Istotne w tym zakresie dokumenty stanowią prowadzone i opiniowane prawidłowo „Dzienniczki praktyk” (sprawdzono tę formę dokumentacji praktyk na studiach podyplomowych: „ppiw”, „poradnictwo zawodowe i doradztwo kariery” oraz „oligofrenopedagogika - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną”). Opiniowanie efektów odbywa się drogą formalną (oficjalne spotkania), ale także, co niemniej istotne, na drodze pozaformalnych relacji. Dzieje się tak m.in. z tego powodu, iż część kadry prowadzącej zajęcia to właśnie praktycy i potencjalni pracodawcy, którzy w bezpośredni sposób mogą odnieść się do efektów kształcenia osiąganych na poszczególnych zajęciach dydaktycznych, ich weryfikacji i oceny. W zasobach Wydziału znajduje się dokumentacja potwierdzająca fakt, iż interesariusze wewnętrzni systematycznie weryfikują programy kształcenia i plany studiów podyplomowych poprzez ankiety wypełniane po każdej edycji, a ich analiza dołączona jest do sprawozdania z realizacji studiów podyplomowych (np. w dokumentacji studiów podyplomowych „logopedia z emisją głosu” [VIII edycja] znajdują się zestawienia ilościowe, ale też jakościowe komentarze słuchaczy, które, zgodnie z konkluzją wyrażoną w sprawozdaniu „wpływają na zmiany kadrowe”; z materiałów tych wynika także na studiach ppiw w roku akad. 2011/12, w wyniku analizy ewaluacji, uległ zmianie ramowy harmonogram zajęć). Ogólnouniwersytecki wzór ankiety został na studiach podyplomowych „ppiw” dopełniony dodatkową ankietą (Arkusz samooceny słuchacza Studiów Podyplomowych Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna), zawierającą dwa parametry: ilościowy i jakościowy,

tak by efekt ewaluacji miał charakter zarówno formatywny, jak i sumatywny, a zwłaszcza, aby odnosił się do efektów kształcenia. Kwestionariusz ten zatwierdziła Rada Programowa studiów podyplomowych z ppiw.

Pracodawcy jako wykładowcy z zewnątrz uczestniczą w procesie określania oraz budowania efektów kształcenia. Istotne w tym zakresie są np. praktyki prowadzone z emisji głosu w środowisku pracy i w obecności profesjonalnych aktorów. Obserwacja oraz warsztaty wydatnie wzmacniają treści dydaktyczne zdobywane na uczelni. Także kadra dydaktyczna legitymuje się doświadczeniem i uprawnieniami niezbędnymi w trakcie przekazywania wiedzy.

2. Ocena spełnienia kryterium 8.3 – W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Interesariusze zewnątrzni oraz wewnątrzni czynnie uczestniczą w procesie oceniania efektów kształcenia i realnie wpływają na proces weryfikacji efektów kształcenia. W mniejszym stopniu aktywizuje się potencjalnych słuchaczy do określania efektów kształcenia na etapie uruchamiania podyplomowych a także przygotowywania sylabusów realizowanych przedmiotów. Niewielki jest udział interesariuszy wewnętrznych w określaniu i opiniowaniu zakładanych na studiach podyplomowych efektów kształcenia. Z drugiej strony są aktywnie włączani w ich proces weryfikacji. Należy jednakże zwrócić uwagę, że tak niewielka oferta studiów, które wzbudzają zainteresowanie słuchaczy może ograniczać właściwe wykorzystanie potencjału intelektualnego i dydaktycznego kadry Wydziału oraz osłabić istniejące związki z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Nie prowadzone są żadne zakrojone na szerszą skalę analizy zapotrzebowania rynku pracy na oferty studiów podyplomowych o charakterze kwalifikacyjnym, ani doskonalącym. Najbardziej znaczącym, pozytywnym przykładem weryfikacji stopnia osiągniętych przez słuchaczy efektów kształcenia jest ocena w trakcie praktyk.

Pozytywnie należy ocenić sprawozdania z ewaluacji, sporządzane przez kierowników studiów podyplomowych po każdej edycji wszystkich studiów.

8.4 Jednostka stosuje system ECTS, w którym liczba punktów odpowiada nakładowi pracy słuchacza studiów podyplomowych, необходимemu do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

1. Opis stanu faktycznego

Na ocenianym Wydziale obowiązuje Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS). Wewnętrznym przepisem w tym zakresie jest *Zarządzenie Rektora nr 68 z dnia 2012-04-26 w sprawie zasad funkcjonowania Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS) w Uniwersytecie Łódzkim* oraz *Uchwała Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na roboczym posiedzeniu w kadencji 2012-2016 w dniu 10 czerwca 2013r. w sprawie wytycznych w zakresie programów kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim*. Zgodnie w nim programy kształcenia

opracowane dla poszczególnych studiów podyplomowych funkcjonują w oparciu o system ECTS. Informacje dotyczące przypisywania punktów ECTS znajdują w sylabusach opracowanych dla poszczególnych przedmiotów. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że stopień trudności osiągania założonych efektów kształcenia pozostaje w relacji do punktów ECTS, przyporządkowanym poszczególnym przedmiotom (np. więcej punktów ECTS otrzymują przedmioty kończące się egzaminem). Dokumentacja studiów zawiera także „bilans punktów ECTS”, w części sylabusów jednakże nie uwzględniono pkt. 3b *Uchwały Senatu*, stanowiącej o obowiązku rozpisania całkowitego nakładu pracy studenta (godzin przeznaczonych na: zajęcia, pracę bieżącą i przygotowanie do zaliczenia). Niejasne wydaje się też określenie tzw. „godziny bazowej” – podczas rozmów z kierownikami studiów podyplomowych ustalono, iż w konsekwencji przyjęcia tego przelicznika 1 punkt ECTS = 25/30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta na studiach stacjonarnych i 1 punkt ECTS = 18 godzin całkowitego nakładu pracy słuchacza na studiach podyplomowych.

4. Ocena spełnienia kryterium 8.4 – **ZNACZĄCO**

3. Uzasadnienie oceny

Wydział w prawidłowy sposób przyporządkuje łączną liczbę możliwych do uzyskanych punktów w ramach poszczególnych rodzajów studiów. Stopień trudności osiągania założonych efektów kształcenia jest właściwie odniesiony do liczby punktów ECTS przyznanych konkretnych przedmiotów.

W zakresie przeliczania całkowitego nakładu pracy słuchacza stosuje błędny przelicznik 1 punkt ECTS odpowiada 18 godzinom całkowitego nakładu pracy słuchacza.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

W wyniku oceny przeprowadzonej przez ZO PKA potwierdzono wskazane przez WNoW mocne strony tj. potencjał kadrowy i jakość publikacji naukowych, różnorodność form kształcenia, dużą aktywność w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych, wzorową współpracę z otoczeniem społeczno- gospodarczym w zakresie dydaktycznym, naukowym i komercyjnym. Stwierdzić można wysoką świadomość i odpowiedzialność Wydziału oraz nauczycieli akademickich za zapewnianie jak najlepszych standardów kształcenia akademickiego.

ZO PKA zgadza się również ze wskazanymi przez Jednostkę słabymi stronami, polegającymi na braku uprawnień do nadawania stopnia doktora w dziedzinie: nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia (jednakże został już złożony wniosek do CKdSTiTN); brak uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie: nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika (planowane jest złożenie wniosku w końcu bieżącego roku akad.); zbyt mała liczba składnych wniosków o granty badawcze; małe

zainteresowanie studentów zagranicznych odbywaniem pełnych studiów na Wydziale.

Zalecenia

1. Poprawa postawy prawnej funkcjonowania WSZJK. Zmodyfikowanie dokumentu ramowego WSZJK w kierunku bardziej precyzyjnej kategoryzacji procedur, metod, narzędzi wykorzystywanych w zarządzaniu poprzez jakość.

2. Doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie: uporządkowania dokumentacji konstytuującej WSZJK (uchwały RW, zarządzenia Dziekana), dokładnego przypisania przydziału odpowiedzialności i zakresu uprawnień w ramach określonych działań/zadań pomiędzy poszczególne gremia, sformułowania konkretnych procedur oraz przyporządkowania im narzędzi diagnostycznych/wskaźników pomiaru, wskazania powiązanych dokumentów i aktów prawnych).

Sugeruje się modyfikację treści aktualnej ankiety studenckiej w celu dopasowania jej do potrzeb oraz publikowanie wyników badań ankietowych dla całej społeczności studenckiej Jednostki.

Należy zagwarantować reprezentację studentów w Radzie Wydziału oraz Senacie Uczelni.

3. Zaleca się intensyfikację działań sprzyjających uzyskaniu pełnych uprawnień akademickich na Wydziale.

4. Utworzenie biblioteki w budynku przy ul Smugowej 10/12, gdzie odbywają się zajęcia z kierunku psychologia.

5. Doskonalenia wymaga oferta kierowana do studentów zagranicznych. Zaleca się poprawę koordynacji procesu internacjonalizacji i dokumentacji współpracy międzynarodowej na kierunku psychologia.

6. Zaleca się uzupełnienie składów organów kolegialnych oraz Komisji Dyscyplinarnej ds. studentów o brakujących przedstawicieli studentów. Zaleca się umożliwienie środowisku studenckiemu udziału w ocenie i weryfikacji prawidłowości funkcjonujących form wsparcia naukowo-dydaktycznego.

7. W zakresie przeliczania całkowitego nakładu pracy słuchacza stosuje błędny przelicznik 1 punkt ECTS odpowiada 18 godzinom całkowitego nakładu pracy słuchacza. Należy to poprawić.

Dobre praktyki

Mocną stroną akredytowanej jednostki jest zróżnicowana i stała forma współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracodawcy aktywnie uczestniczą w procesach budujących jakość kształcenia, podkreślając jednocześnie stałą poprawę wzajemnych

relacji. Oryginalny charakter ma prowadzenie projektów WRP/WNoW skierowanych do absolwentów (np. „Kreator zdrowia i aktywności fizycznej” projekt „Terapia przez rozwój- absolwentów, nauczycieli i wychowawców MOS i MOW w Łodzi), spotkania absolwentów ze studentami w ramach zajęć dydaktycznych, w tym warsztatów, realizacja projektu badawczego „Kształcenie akademickie pedagogów z perspektywy doświadczeń zawodowych absolwentów i wymogów praktyki. W poszukiwaniu teorii działania profesjonalnego”- którego celem są badania losów absolwentów oraz badania wykonywane na zlecenie pracodawcy „ Odczuwanie głodu alkoholu przez osoby uzależnione. Polska adaptacja narzędzi pomiaru i ich upowszechnienie” na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z siedzibą w Warszawie.